

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Prvo javljanje novog misionara

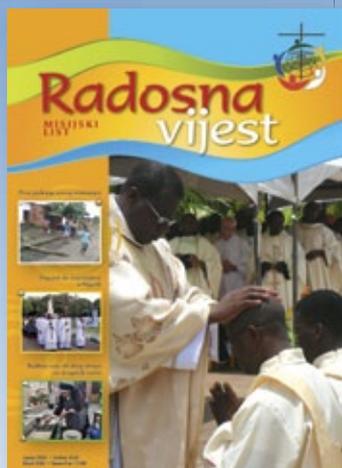

Dug put do svećeništva
u Nigeriji

Radimo sve, ali zbog virusa
na drugačiji način

Apostolat molitve

Molimo da svi koji trpe mogu pronaći svoj put u životu, dopuštajući da ih dotakne Isusovo Srce.

Sadržaj

Uvodnik	Ako može pingvin, možemo i mi	3
U središtu	Svi smo u istoj lađi	4
Iz života naših misionara	Prvo javljanje novog misionara	6
	Dug put do svećeništva u Nigeriji	8
	Radimo sve, ali zbog virusa na drugačiji način	10
Intervju	Evo me, Gospodine, zvao si me!	12
Apostolat molitve	Apostolat molitve za lipanj	14
Vijesti iz Crkve u svijetu	Papa Franjo uputio poruku Papinskim misijskim djelima	15
	Veličanstveno Papinsko misijsko djelo svetog Djetinjstva	16
	Prepoznato čudo Pauline Jaricot: radost Papinskih misijskih djela	16
Vijesti iz Crkve u Hrvata	Pomozite školovati domaća zvanja u misijama	17
	U Mostaru obilježen dan Djela svetog Petra apostola	17
In Memoriam	U Brazilu umro najstariji misionar crkve u Hrvata – o. Benjamin Bartolić... ..	18
	Premинуo misionar fra Ante Kutleša	18
Život jednog misionara	Borba s olujom	19
Misijski velikani	Bl. James Alfred Miller (1944. – 1982.), mučenik iz Gvatemale	21

Impressum **Izdavači:** Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavni urednik: vlč. Antun Štefan; **Zamjenik glavnoga urednika:** mons. Luka Tunjić
Godišnja pretplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisak: MMV-94 d.o.o.; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB
Tel. 01/5635-055
E-mail: missio.croatia@misije.hr
web: www.misije.hr

Kunski žiro račun:
IBAN: HR6323600001101542876
Model: HR99
u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR6323600001101542876
SWIFT CODE: ZABHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 00387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

Ako može pingvin, možemo i mi

Piše vlč. Antun Štefan

Dogodila nam se korona. Na početku su stradale trgovine. Jednostavno smo ih opustošili. Ništa čudno kad smo naučili kupovati. Dođeš, uzmeš što ti se sviđa, i brzo van. Kupujemo, kupujemo, kupujemo, gomilamo sve i svašta – sto puta više nego što nam treba, a onda to isto, jer nam je svega previše – bacamo, bacamo, bacamo. Sve imamo, a na kraju ostajemo siromašni. U svakom pogledu. Razlog? Ne znamo cijiniti ono što imamo!

Evo na primjer hrana. Na našem planetu proizvodimo hranu za 12 milijardi ljudi, iako nas je ustvari sedam milijardi. Što radimo s onom koja preostane? Nju jednostavno – bacamo! Tako trećina proizvedene hrane u svijetu završi u smeću, dok u isto vrijeme, jedna milijarda ljudi živi siromašna i gladna, i devet ih milijuna godišnje umire zbog gladi. Da ne idem predaleko, u našoj domovini o kojoj, između ostaloga, pjevamo da je lijepa, svake godine bacamo oko 400 tisuća tona hrane.

Kao ljudi koji vjeruju Isusu, Bogu koji je govorio da moramo ljubiti jedni druge, i dalje imamo dvije mogućnosti – ili ćemo promijeniti naš život, ili ćemo nastaviti po starome. Ako se odlučimo za ovo drugo, onda će i dalje milijuni ljudi diljem svijeta patiti i umirati, gladni i bolesni. I kod nas. No, Isus i mi smo za ono prvo – želimo pomoći drugima.

Negdje sam pročitao da je 2011. godine jedan starac iz ribarskog sela pokraj Rio de Janeira, imenom Joao Pereira de Souza, pronašao na obali pingvina. Pingvin je bio prekriven naftom, na izmaku snaga. Starac je cijeli tjedan skidao naftu s njega. Njegovao ga je sve dok se nije potpuno oporavio i na kraju ga je vratio u ocean, gdje mu je i mjesto, pretpostavljajući da ga više nikada neće vidjeti. No, nekoliko mjeseci kasnije, pingvin mu se vratio. Nevjerojatno, ali istinito. I od tada, iz godine u godinu, uvijek u isto vrijeme, pingvin pliva osam tisuća kilometara da bi posjetio starca, zahvalan što mu je pomogao u životu.

Piše dr. sc. Krunoslav Novak

Svi smo u istoj lađi

Promatrajući ovo današnje vrijeme sveopćeg straha, napetosti, nerazumijevanja, nepovjerenja, kritiziranja, pitam se postoji li način da se sačuva ona temeljna ljudska dimenzija koja čovjeka čini osobom, a proizlazi iz dara života, koji je neponovljiv i koji je svatko od nas primio od Boga. Do nas dopiru informacije pune kontradiktornosti, koje su često isključive, a potiču na reakcije koje mogu biti uznemirujuće te potenciraju širenje nezadovoljstva i nemira iz virtualnog okruženja prema fizičkome. Ne izgubiti sebe u ovom vremenu jedna je od važnih zadaća svakog čovjeka i vjernika.

PU prošlom broju pisao sam da imamo tendenciju brzo zaboraviti teške situacije nakon što one prođu i potisnuti sva pitanja koja su takve situacije otvorile. Brzo se i jednostavno pitanja smisla osobnog života i temeljnih vrijednosti potisnu, jer ona nisu jednostavna i nije se lako njima baviti. Zato ponekada čovjek i pobjegne u vrtlog kaotičnih informacija kojima je okružen, da se na bavi temeljnim pitanjima smisla života. Nije li nam se to već sada počelo događati? Situacija s potresom i pandemijom nije se još smirila, a pregršt teških riječi pada sa svih strana i dopire do nas s ekrana naših računala i mobilnih uređaja.

Jesmo li svoje živote premjestili u svijet medija? Često se govori da ono što nije bilo u medijima kao da se nije ni dogodilo. Ta sintagma neopravdano se uvukla u svakodnevnu percepciju stvarnosti, u kojoj će mnogi interpretirati stanje u društvu samo na temelju onoga što je spomenuto u medijima. Još više od toga: ono što se može čitati u

komentarima pojedinih internetskih portala kao da odražava „glas naroda“. No zasigurno nije tako. Vjerujem da ćete se složiti da ima puno više šutljive dobrote nego glasne zloće u svijetu u kojem živimo. Istina, zanimljivije je čitati o događaju koji je neuobičajen i to čini vijest. No ne slažem se da tek negativna vijest može biti vijest. Primijetio bih ovdje da je u ovom vremenu premalo pozitivnih vijesti i da ima puno dobrote koja je izvanredna, nesebična, a koja ne nalazi svoje mjesto u medijima. Možda zato jer ipak ne stvara senzaciju. No senzacija i senzacionalizam nisu nosivi stupovi života te zaista ne bi smjeli biti nit vodilja onima koji objavljuju vijesti, kao ni publici koja vijesti čita.

Još uvijek snažno odjekuju riječi pape Franje koje je izgovorio u svojem razmišljanju 27. ožujka u izvanrednom *Urbi et orbi*, potaknut izvještajem iz evanđelja o stišavanju oluje na moru (Mk 4, 35 – 41). Papa je, između ostaloga, rekao: „Poput učenika iz evanđelja iznenada nas je zahvatila neočekivana i žestoka

oluja. Shvatili smo da se nalazimo na istoj lađi, svi krhki i dezorijentirani, ali istodobno važni i potrebni, svi pozvani veslati zajedno, svi potrebni utjehe drugoga. Na toj lađi ... svi se nalazimo. Poput tih učenika, koji jednoglasno i u tjeskobi kažu: 'ginemo', tako smo i mi shvatili da ne možemo ići dalje svatko za sebe, već samo zajedno." Danas je više nego očito da je i međusobna povezanost cijelog svijeta posredovanjem interneta ona koja nam potvrđuje kako smo svi u istoj lađi. Toliko nam je sadržaja dostupno, ni jedan dio svijeta nije nam virtualno nedohvatljiv. Spoznaja da smo svi međusobno povezani iziskuje još veću odgovornost za drugoga, za osobu koja je kraj mene, ali i za onu na drugom kraju svijeta. Ne možemo ići dalje svatko za sebe jesu riječi koje izgovara papa Franjo potičući svakoga na odgovorno djelovanje, a koje u sebi treba sadržavati brigu i poštovanje prema drugom čovjeku. To je poziv koji je uputio na Uskrs i onima koji su na vlasti i svima kojima je povjerena odgovornost za druge. Kako ići naprijed ako mislimo samo na sebe?

Kad se nađemo pred medijskim sadržajima, koji nas često obasipaju neprovjerenim informacijama, senzacionalizmom, apokaliptičnim i destruktivnim sadržajima, nije svejedno što ćemo s njima. Jedan od načina kako se s njima suočiti jest odgovoriti si na pitanje je li autor objavljenog sadržaja shvatio da ne možemo ići dalje svatko za sebe. To se može uočiti iz prepoznavanja ima li poštovanja prema onima kojima se obraća i prema onima o kojima govori. Ako nema tog poštovanja, taj sadržaj ne bi trebao biti dostojan trošenja našeg vremena. To su možda mali i neznatni koraci u suočavanju sa svime što nas okružuje, ali su temeljni da bismo mogli pogledati onkraj onoga što nam prikazuju ekrani i vidjeti čovjeka u svoj njegovoj bijedi, ali i u svem njegovu dostojanstvu.

Danas je više nego očito da je i međusobna povezanost cijelog svijeta posredovanjem interneta ona koja nam potvrđuje kako smo svi u istoj lađi. Toliko nam je sadržaja dostupno, ni jedan dio svijeta nije nam virtualno nedohvatljiv.

Spoznaja da smo svi međusobno povezani iziskuje još veću odgovornost za drugoga, za osobu koja je kraj mene, ali i za onu na drugom kraju svijeta.

U svojoj uskrsnoj čestitci Papa je ove godine naglasio: „Ovo nije vrijeme egoizama, jer izazov s kojim smo suočeni svima nam je zajednički i ne razlikuje jedne od drugih. (...) Ravnodušnost, egoizam, podjela, zaborav doista nisu riječi koje želimo slušati u ovom vremenu. Želimo ih zabraniti za sva vremena! One kao da prevladaju svaki put kada u nama pobjeđuju strah i smrt, odnosno kada ne dopuštamo Gospodinu Isusu da pobijedi u našem srcu i u našem životu.“

To je poziv za svakog misionara u ovome današnjem vremenu, bilo da se nalazi u nama dalekim zemljama, bilo da u kontekstu svojega svakodnevnog života u svojem okruženju nastoji donositi mir uskrslog Krista: potaknuti druge da

s Isusom pobjeđujemo ravnodušnost, egoizam i podjele. Iako se to čini možda i nemogućim zadatkom, važno je ne zaboraviti da tiha dobrota i izrazi ljubavi nadahnute na Kristovu vazmenom otajstvu nose snagu te da su jače od povremenih navalna zloće. Ono što je važno u tim navalama loših misli, lažnih sadržaja i uznemirujućih poruka jest ne dopustiti da u naše živote unose strah, u naše odnose nemir i u naš život nesigurnost, jer u Kristovu uskrsnuću sve što je tek vremenito odlazi u drugi plan, a jedino ostaje ljubav: „Ljubavlju vječnom ljubim te, zato sam ti tako dugo sačuvao milost.“ (Jr 31, 3) Može li takva ljubav biti kormilo lađe u kojoj se svi nalazimo?

EKVADOR
– don Luka Pranjic

Pređragi prijatelji misija! Evo da se konačno i ja javim. Prije svega moram priznati da mi je nekako čudno pisati za Radosnu vijest kao misionar, naći se odjednom „s druge strane” papira ovoga misijskog lista, u kojem sam toliko uživao kao čitatelj i koji je, bez daljnega, uvelike pridonio rađanju i očuvanju moje želje za misijama. Nakon duljeg vremena čekanja na dozvolu otišao sam u misije u Ekvador početkom rujna prošle godine, kao svećenik fidei donum Porečke i pulske biskupije, na razdoblje od pet godina.

O Ekvadoru kao zemlji i misijskom području svi vi već dosta znate zahvaljujući našim dragim i vrijednim hrvatskim časnim sestrama koje djeluju na kontinentalnome i sjeverozapadnom djelu te lijepo zemlje. Ipak, područje na kojem ja kao misionar djelujem nešto je drugačije od onih koje već po *Radosnoj vijesti* poznajete. Moja biskupija San Jacinto de Yaguachi zemljopisno pripada obalnom pojasu jugozapadnog dijela Ekvadora, na sat vremena udaljenosti od Guayaquila, grada na delti velike rijeke Guayasa, koja se ulijeva u Tihi ocean, i koji je po broju stanovnika najmnogoljudniji grad Ekvadora, veći od glavnog grada Quita.

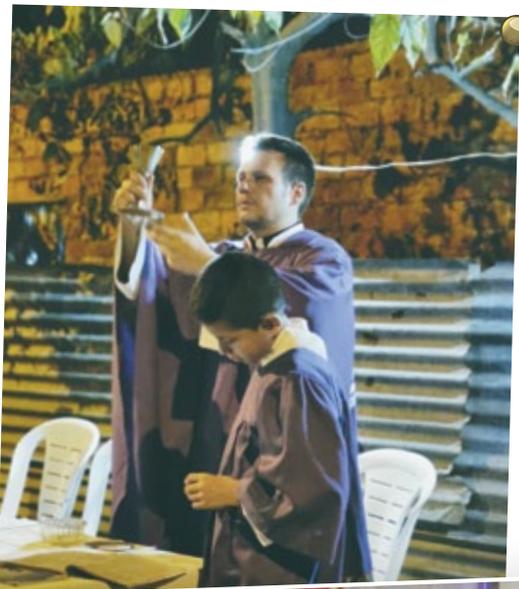
Ono što su kod nas Zagreb i Split – u pogledu razlika u klimi, običajima i mentalitetu – to su ovdje Quito i Guayaquil. Mene je eto dopao „ekvadorski Split“. Temperature su ovdje tijekom cijele godine visoke, oko tridesetak stupnjeva, a godina

se klimatski dijeli na razdoblje tropskih kiša, koje traje šest mjeseci, i sušno razdoblje, koje traje drugih šest mjeseci. Ovdje indijanskih plemena nema, prevladavaju mestici i mulati. Ljudi su veoma otvoreni i vedri, žive skromno, uglavnom od poljoprivrede i sitne trgovine. Većina njih radi kao najamnici na nepreglednim poljima banana i u uzgajalištima kozica. Svaka banana koju u Hrvatskoj kupite dolazi iz Ekvadora, a barem svaka druga s područja moje nove biskupije. Posebnost naše biskupije jest ta da je to biskupija siromašnih. Nema velikih urbanih sredina, pa ne postoje

ni velike razlike između bogatih i siromašnih, što je inače karakteristično za Latinsku Ameriku. Ovdje su svi tek više ili manje siromašni.

Župa u kojoj djelujem posvećena je sv. Ivanu Krstitelju i sv. Majci Tereziji. Nalazi se na periferiji grada San Francisco del Milagra. Nastala je ilegalnim naseljavanjem i danas je već dio samog grada. Kuće su i dalje većinom daščare s limenim krovovima. Iako se radi o području s 25 000 katolika, ono nikada prije nije bilo župa, a postalo je to tek mojim dolaskom. Župi pripada i sedam filijala, od kojih su četiri u poljima banana. Samo

Prvo javljanje novog misionara

područje župe najsiromašniji je i najmarginaliziraniji dio grada. Nekada središte prigradskog kriminala i najnesigurniji kvart, prometnuo se u ipak malo sigurniju sredinu prije desetak godina, nakon što je jedan veleposjednik poklonio zemljište sindikatu policije za gradnju stanova. Obveza policije bila je očistiti kvart od kriminala. To su i učinili, nažalost, nerijetko izvlačeći iz kuća šefove bandi i ubijajući ih na licu mjesta. Iako u manjoj mjeri nego prije, droga i prostitucija i dalje su vidno prisutni. Zbog neprisutnosti svećenika ovdje su procvjetale kršćanske tzv. „garaža“-crkve, njih dvjestotinjak na širem području župe.

Naši katolici u ovom moru kršćanskih zajednica drže se skupa i veoma su revni. Sve bi dali za Cr-

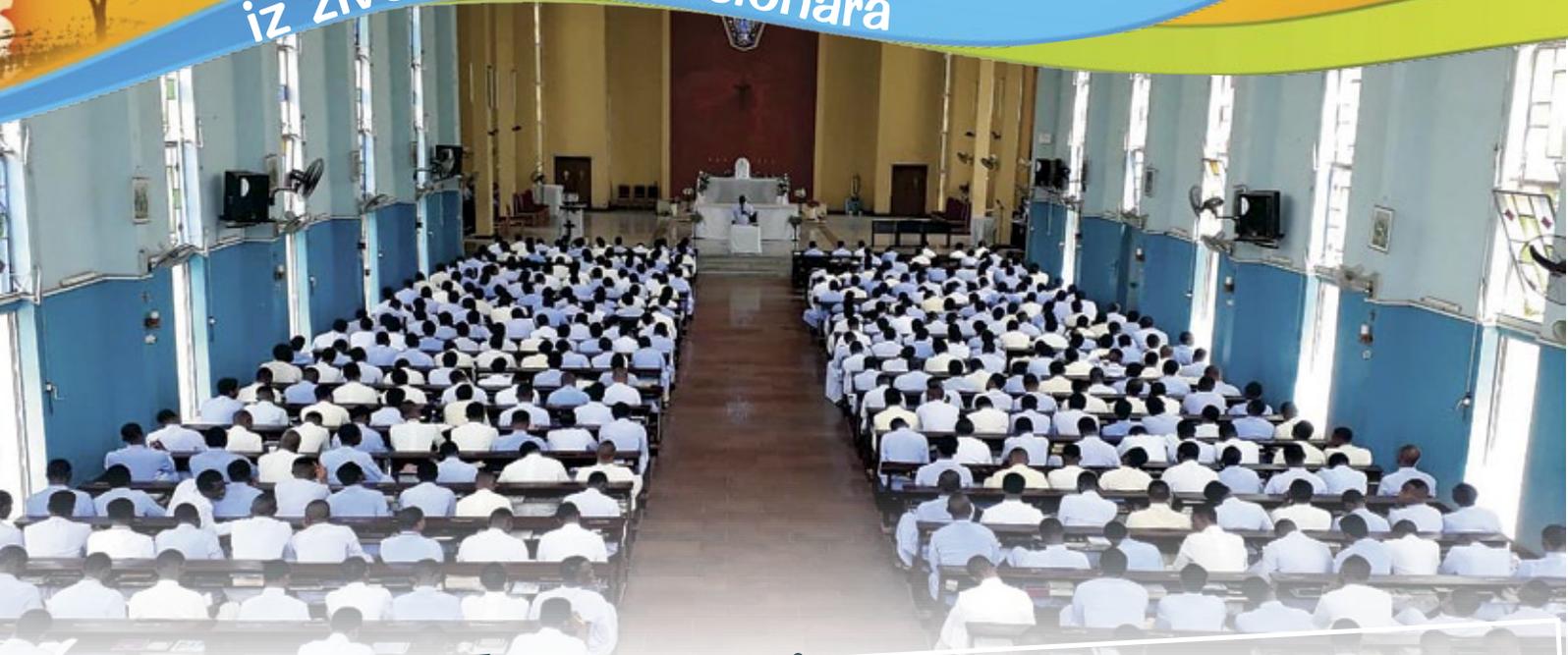
kvu, a njihovu radost zbog osnivanja župe i dolaska svećenika koji će stalno biti s njima teško je i opisati! Dok ovdje nije bilo svećenika, sami su organizirali vjeronauk, održavali crkvu od svojeg siromaštva, obilazili kuće kao pravi misionari i evangelizirali cijelo područje. Osnivanjem župe krenulo se s redovnim pastoralom, bogoslužjem i katehetskim aktivnostima. Crkva je svake nedjelje punija – i Bogu hvala – sve više ljudi sudjeluje u župnim aktivnostima. Spremali smo se da započnemo izgradnju župne kuće i obnovimo župne dvorane, no, nažalost, sada je sve stalo.

Pandemija koronavirusa poremetila je naše planove. Crkva je već dva mjeseca zatvorena, mjere su u zemlji vrlo rigorozne te čekamo bolje dane.

Mnogo se župljana zarazilo i gotovo svaka obitelj ima po jednog oboljeloga, a nažalost, dosta je i umrlih. Gospođa Julia, draga žena i članica pastoralnog vijeća, u dva dana izgubila je muža, svekra i kćer. Tijekom pandemije siromaštvo je došlo do još većeg izražaja.

Ljudi ovdje žive od danas do sutra, nadničare za pet dolara, ali već dva mjeseca nitko od njih ne odlazi na posao. Pojavile su se potrebe za najosnovnijim – za hranom. Pomagali smo koliko smo mogli, obilazili smo najugroženije i dijelili namirnice. Glad se počela širi s bolešću. Siromaštvo je strašno. Pomozite nam!

Dragi moji prijatelji, toliko od mene za prvo javljanje. Preporučamo se u vaše molitve i u vaše plemenito srce. Pozdrav iz dalekog Ekvadora!

Dug put do svećeništva u Nigeriji

NIGERIJA
– S. Lucija Vincek

Naš Gospodin je, prije svojeg uzašašća, povjerio svojim učenicima poslanje da idu i učine sve narode njegovim učenicima, krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga (usp. Mt 28, 19). Otad je prošlo nepunih 20 stoljeća. Možemo radosno zahvaljivati Gospodinu što je njegovo sveto ime naviješteno mnogim narodima. Da, gotovo na svim stranama svijeta ima onih koji su kršteni u ime Oca, i Sina i Duha Svetoga. I dok jedni odlaze iz našega ovozemaljskog života u nebesku domovinu – onamo kamo je on otišao pripremiti nam mjesto, rađaju se novi naraštaji, kojima također treba navijestiti njegovo ime i pomoći im da nauče ponositi se tim imenom i živjeti u skladu s njegovim naukom.

Nažalost, ima mnogo onih koji se protive Isusovu imenu i koji žele progurati i proglasiti „normalnim“ mnogo toga oprečnoga Božjemu zakonu, koji nam je objavljen i koji je upisan u svako ljudsko srce. Stoga je još veća potreba za onima koji će ne samo naviještati njegovo ime i krstiti, nego i utvrđivati krštenike, da ne bi samo nosili ime kršćani, nego da to doista i budu: da u svakodnevnom životu svjedoče kršćanske vrijednosti.

Širiti Božju riječ

Svaki je kršćanin pozvan na širenje Božje riječi i utvrđivanje njegova kraljevstva, no na jedan poseban način na to su pozvani svećenici, redovnici i redovnice. I dok osjećamo da bismo ih sve više trebali, brojke nam pokazuju da ih je u mnogim zemljama (napose europskim) sve manje. Sjemeništa i kuće za formaciju u mnogim re-

dovničkim zajednicama postaju prazne. Bogu hvala, u nekim drugim krajevima svijeta (npr. Indija, Afrika...) u sjemeništima i kućama za formaciju redovnika i redovnica traži se mjesto više. Takve nas vijesti raduju i potiču na zahvaljivanje Gospodinu, no bude i nove izazove, kao što su pitanje uzdržavanja i formacije. Ako, npr., neko sjemenište ima 500 sjemeništaraca, to znači da tih 500-tinjak mladih ljudi svakodnevno treba jesti, prati se... Treba im osigurati ne samo neke osnovne materijalne uvjete, nego im treba osigurati i osoblje koje će ih voditi, učiti itd. Treba ih pripremiti i školovati da budu kvalitetan kadar. Također je potrebno one koji izgledaju prikladnijima za odgovornu ulogu odgajatelja i učitelja budućih svećenika, redovnika ili redovnica slati na određenu pripremu ili studij, što opet zahtijeva vrijeme (nekada i desetak godina), ali i materijalna sredstva.

Put do svećeništva (i do redovništva) u Nigeriji veoma je dug. Nakon osnovne škole, koja traje šest godina, dječaci mogu zamoliti da ih se primi u „mlađe“ sjemenište, koje traje tri godine. Nakon toga slijede tri godine u „starijem“ sjemeništu. Nakon položenih završnih ispita kandidati su razmješteni po župama, gdje provode jednu godinu uz župnika dotične župe.

Slijedi tzv. „duhovska“ godina, u kojoj je naglasak na duhovnoj izgradnji kandidata. Potom slijedi četverogodišnji studij filozofije i još četiri godine teologije.

Nakon završetka studija svaki se kandidat šalje u jednu župu, gdje će provesti posljednju godinu prije svećeničkog ređenja. Tijekom te godine pristupa đakonskomu ređenju, da bi sljedećeg ljeta mogao biti zaređen za svećenika. Dakle od ulaska u sjemenište do svećeničkog ređenja prođe najmanje 17 godina, tijekom kojih može odustati njih oko 90 %.

U našoj Biskupiji Orlu u prvoj godini „mladeg“ sjemeništa bude primljeno oko 200 dječaka, od kojih na kraju biva ređeno njih 10-20. Ovdje treba napomenuti da su mnogi istaknuti intelektualci (ima među njima istraživača

i izumitelja) i aktivniji katolici upravo bivši sjemeništarc. Nama blizak primjer jest predsjednik župnog vijeća naše župe Umouzu, koji nam je jednom zgodom ispričao da je kao bogoslov shvatio da svećenički poziv, koliko god mu je bio privlačan, zapravo nije za njega. Napustio je bogosloviju, upisao studij na sveučilištu, vjenčao se i ima četvero odrasle djece. Danas je prodekan na fakultetu i izvanredni profesor, kao i aktivan i zauzet vjernik na župnome i biskupijskom planu u obje župne zajednice i biskupije: naše (njegove rodne), kao i one gradske, u kojoj živi i djeluje kao profesor.

Gorljiva začetnica Djela svetog Petra apostola

Jedna od šest bogoslovija u Nigeriji jest sjemenište u gradu Enugu (oko dva sata vožnje od nas). To je sjemenište započelo djelovati još 1922. godine, a nosi ime **Jeanne Bigard**, gorljive začetnice Papinskoga misijskog djela svetog Petra apostola, koje pomaže u obrazovanju i formaciji svećenstva, podižući i pomažući sjemeništa u misijskim zemljama.

Poznajemo više dobrih svećenika koji se s radošću i nostalgijom prisjećaju svojih bogoslov-

skih dana u tom sjemeništu. Jedan je od njih i naš bivši župnik, kojeg su župljani doživjeli kao dobrog pastira koji poznaje svoje ovce. Prve dvije godine svojega svećeničkog života proveo je s takozvanim „duhovnjacima“ (1. godina bogoslovije – prije studija filozofije). Djelovao je zatim nekoliko godina kao župnik, a onda je u dogovoru s našim biskupom otišao u Njemačku na učenje jezika i studij, a usto pomaže u jednoj župi, čekajući da sve to završi, da bi se mogao vratiti. On je samo jedan od tisuća svećenika koji su završili sjemenište „Bigard“, u kojem je danas više od 800 bogoslova.

To je velik broj, zar ne? Nažalost, još uvijek je nedovoljan. U južnom dijelu Nigerije ima najviše zvanja i ondje su župe prilično dobro „pokrivene“. No u najvećem dijelu Nigerije situacija je sasvim drugačija. U jednom od ranijih brojeva pisale smo o rodnoj župi jedne od naših sestara, koja se sastoji od 14 filijala. Sestra Anthoniamary i njezina obitelj trebaju pješaćiti više od 40 minuta do središta svoje filijale, a do župne crkve im treba više od sata brze vožnje na motoru (naravno, ne po cesti!), jer se ne može ići autom nego samo motorom ili pješice. Župnik dolazi jednom mjesečno ili još manje. No udaljenost i nepristupačnost nije jedini problem – tu je i jezik. U toj su biskupiji dva plemena, potpuno različitih plemenskih jezika, i oba plemena nalaze se na području sestrine župe. Župnik ne pripada sestrinu plemenu, pa propovijed prevodi vjeroučitelj. Nažalost, prijevod nije uvijek vjerodostojan. Različitosti u mentalitetu i tradiciji dotičnih plemena također su otežavajuća okolnost pastoralnog djelovanja.

Kad sam o tome razgovarala s njihovim biskupom, preuzvišeni Michael Ekwoy Apochi samo mi je rekao: „Sestro, mi imamo mnogo takvih župa“, i

pozvao nas da dođemo u njegovu biskupiju. Nažalost, zasada još nije moguće otvoriti drugi samostan u Nigeriji, no dogovoreno je da će sestre povremeno dolaziti i ostajati neko vrijeme među ljudima i djecom.

Zanimljiva je činjenica da je u Nigeriji broj biskupijskih svećenika znatno veći od redovničkih. U kućama formacije različitih redovničkih kongregacija osim studija velik je i trajan izazov odgoj za razlučivanje zvanja, pročišćavanje motivacije, rast u duhovnosti, spremnost na zajedništvo, priprema i osposobljavanje za djelovanje u apostolatu družbe, kao i djelatnosti u svakodnevnome i praktičnom životu. Na svemu tome treba raditi stalno, dugotrajno i strpljivo.

Velik je izazov usklađivanje stajališta vezanih uz tradicionalne vrijednosti i običaje s naukom Katoličke crkve, kao i pojedinih redovničkih kongregacija. Svima je jasno da je inkulturacija neophodna, no često je teško naći onu „zlatnu sredinu“ i potrebnu crtu razgraničenja. Posebno je to velik i težak izazov za strane misionare i odgajatelje. Nije samo jezik u pitanju, nego je potrebno vrijeme i da bi se upoznale i razumjele značajke, tradicijske vrijednosti i običaji jednog naroda, da bi se onda na temelju toga dalje gradilo i odgajalo mlade članove.

Nigerijske karmelićanke BSI

Već je gotovo 18 godina otkako smo mi karmelićanke Božanskog Srca Isusova došle u Nigeriju. Sve to vrijeme molimo za milost da što bolje razumijemo drage ljude među kojima živimo i koje upoznajemo. I uvijek iznova naučimo nešto novo. Dolazile su mnoge djevojke, neke su otišle nakon kraćega, a neke nakon dužeg vremena, ali neke su i ostale. Bogu hvala! Imamo 10 sestara (pet s privremenim i pet s doživotnim zavjetima), a tri su trenutačno u Hrvatskoj i jedna u Kamerunu. Imamo i tri novakinje i četiri kandidatice, kao i djevojke koje dolaze na tromjesečno iskustvo.

Stariji misionari i misionarke koje smo upoznale govorili su nam da uvijek ima mnogo izazova, no onaj najteži i najodgovorniji jest odgoj budućih svećenika, redovnika i redovnica. Molimo vas stoga da podupirete duhovna zvanja u domovini i misijama, ponajprije svojom molitvom i svojim žrtvama, a po mogućnosti i materijalnim priložima.

Živimo u vremenu kad se čini kao da je zlo nekako sve jače i agresivnije, kad je teško razlučiti što je doista istina i što se krije iza privida koji nam se prezentira. Ali kroza sve to odjekuju Gospodinove riječi: „I evo, ja sam s vama u sve dane – do svršetka svijeta!“

Molimo za svećenike, redovnike i redovnice da, nošeni tom sviješću, budu odvažni proroci, navjesticitelji vjere, nosioci nade i istinski svjedoci Božje ljubavi prema svakom čovjeku!

Radimo sve, ali zbog virusa na drugačiji način

RUSIJA
– S. M. Augustina Mesarić

Koronavirus je ušao k nama bez pitanja i za sobom zatvorio izlazna vrata naših domova. Telefon, televizor, kompjutor, radio i svaki drugi medij komunikacije započinje dan s „ostani doma“. U drugoj polovici ožujka 2020. godine kod nas u Rusiji zatvorene su škole, crkve i sva mjesta društvenih okupljanja.

U početku smo bili malo zbunjeni i prestrašeni, posebno vijestima koje su dolazile iz Italije i Španjolske. Na našim ulicama, koliko prozori dopuštaju vidjeti, pojavile su se neobične slike, naprimjer: nema djece,

odrasli svi vode na uzicama pse, a čak su i psi koje znademo kao lutalice nervozno šetali na uzici uza svoje nove vlasnike. Ljudi se vraćaju iz trgovina s prenatrpanim vrećicama, a neki i četiri puta na dan odlaze u obližnju trgovinu.

U našoj kući uhvatili smo se stavljanja u red davno zaboravljenih kutova u koje se privremeno odlažu stvari. S punim sam zadovoljstvom uzdahnula misleći kako ću napokon s mirom sve dovesti u red. U garaži sam našla poveću vreću starog voska od svijeća. Ovo je jedinstvena prigoda, kažem si, i brzo sam garažu pretvorila u radionicu svijeća. Na moje veliko zadovoljstvo, iz ostataka voska ispalo je 80 prekrasnih svijeća. Prve svijeće zasvijetlile su na oltaru na blagdan sv. Josipa radnika, prvog svibnja. Hvala Bogu! Poslije prvih dana izolacije primijetili smo da nam nedostaje pastoralni rad i nedjeljni susreti sa župljanima. Sve je postalo пусто, a sva aktivnost oko spremanja kao da je gubila smisao. Odlučile smo da ćemo telefonom nazivati sve župljane da čujemo kako su. To je bilo dobro, jer svi su bili zbunjeni zbog stalna boravka doma, pa su barem podijelili s nama svoju zbunjenost. I već im je to bio neki pozitivan izlaz. U te dane približavao se Uskrs. U župi smo se pripremale za uskršne obrede, a mobitelima smo u sve uključivali župljane, kako u pripremu, tako i u same obrede. To je pomoglo ljudima organizirati sebi vrijeme i okupiti bar neke članove obitelji na molitvu.

Na internetu se pojavilo mnogo prijenosa sv. mise, pa su neki župljani, posebno stariji, uživali u praćenju obreda iz koje katedrale ili crkve.

Mi smo u našoj kapeli svaki dan imali sv. misu. Poslije nekoliko dana, proučavajući službene mjere samo-

izolacije, uvidjele smo da ima mogućnosti da na sv. misama sudjeluju i drugi. Iskristili smo tu mogućnost i po redu pozivali pojedine vjernike kao čitače, pjevače ili ministrante i tako su svi dobili mogućnost ne jednom, nego više puta u uskršnom vremenu sudjelovati na sv. misi i po potrebi pristupiti sakramentu ispovijedi. Bilo je potrebno samo ponekada prilagoditi vrijeme sv. mise.

Dugo sam razmišljala što bismo mogli učiniti za djecu, da im se iz sjećanja ne izbrišu lijepi trenutci provedeni u crkvi. Ideja mi je sinula i brzo smo ju proveli u djelo. Pripremila sam malene, kratke kateheze s temom uskršnih događaja te ih u „izravnom prijenosu“, koristeći telefon roditelja, pokazivala djeci. Djeca su prvo bila malo zbunjena, ali kad su shvatila da mogu s nama razgovarati i da je to poziv i video na telefonu za njih, onda su s nestrpljenjem čekala kad ćemo ih opet nazvati. Imamo 17-ero predškolske djece s kojima na taj način imamo vjeronauk, a usto s. Mirjam na internetu ima redovite susrete sa školskom djecom.

Brinemo se i za naše bolesne. Jedna gospođa treba svakodnevnu opskrbu hranom jer je teško bolesna, nekima je potrebno privremeno donijeti prehrambene namirnice jer su u karanteni zbog kontakta s bolesnima ili su ostali bez novca na kraju mjeseca. U svemu nam pomaže župnik.

Jedino su kontakti s mladima bili rijetki i morale smo nešto smisliti i za njih. Ali što? Ideju smo dobile od naše s. M. Dijane, iz Hrvatske. Na internetsku platformu postavile smo molitvu za zvanja s gostima. Ideja je bila lijepa, no velik izazov. Za pripremu tehnike s. Mirjam danima je izučavala razne programe od Zooma do Youtubea.

Prvi nastup na platformi bit će molitva *Krunice* 14. svibnja za prestanak pandemije. Metoda prijenosa opet će malo zbližiti župljane, a za nas je to dobra vježba i podešavanje tehnike za devetnicu s mladima uoči svetkovine Duhova. Sad smo u fazi prikupljanja materijala, uključivanja mladih u pripremu i kontaktiranja gostiju. Vjerujemo da će sve biti, ako ne odlično, a onda barem vrlo dobro.

Župnik svaki dan provjerava službene državne dopune zakona o mjerama sprečavanja širenja bolesti i nada se naći neku točku po kojoj bismo mogli bar u maloj mjeri otvoriti crkvu i učiniti liturgiju dostupna za više vjernika. Eto, tako živimo unutar „zatvorenih vrata“, u šali bismo rekli, „skačemo kroz elektroničke prozore“, i radimo svoj posao onako kako možemo.

No to nije sve! Negdje prije šest mjeseci pročitala sam na jednim vatikanskim vijestima da redovnice ne moraju uvijek nešto raditi – dovoljno je, i sasvim dosta, da su s Bogom. Biti s Bogom za redovnicu jest najvažnije. Hvala Bogu, nema situacije koja bi nas ograničila u tome našem poslanju!

Evo me, Gospodine, zvao si me!

S. M. Adelina Marica Franov rođena je 5. rujna 1932. godine u mjestu Kali, na otoku Ugljanu. Pristupila je Družbi kćeri milosrđa Trećega samostanskog reda sv. Franje 17. kolovoza 1951. godine. Nakon inicijalne redovničke formacije prve zavjete položila je 25. ožujka 1955. godine, a vječne 25. ožujka 1960. u kući matici u Blatu na Korčuli. U misije je otišla prvi put u svibnju 1961. godine, i to u Čile, gdje je djelovala do 1991., kad je na generalnom kapitolu Družbe izabrana za vrhovnu glavaricu. Nakon šestogodišnje službe vrhovne glavarice izabrana je za provincijsku predstojnicu hrvatske Provincije Krista Kralja. Po isteku mandata ponovno se vratila u Čile, 4. veljače 2007. godine.

Sestro, recite nam nešto o sebi. Kako ste postali redovnica?

U mojoj Župi sv. Lovre u Kalima pripadala sam Djevojačkomu društvu Srca Isusova, u kojem sam se duhovno izgrađivala i osjetila poziv za redovnički život. Upoznala sam redovnice kćeri milosrđa, koje su djelovale u susjednoj župi u Preku, i opredijelila sam se za tu franjevačku družbu, u koju sam stupila 17. kolovoza 1951. godine u Blatu, na otoku Korčuli. Od samog početka mogega redovničkog života oduševljavao me molitveni i zajednički život sestara i njihovo misijsko poslanje u Crkvi.

Neizbrisivi tragovi u Crkvi

U svojim redovničkim početcima upoznali ste i majku utemeljiteljicu, bl. Mariju Propetog Isusa Petković. Kakvo je vaše sjećanje na blaženicu i koliko su njoj bile važne misije?

Našu majku utemeljiteljicu, bl. Mariju Propetog Isusa Petković

osobno sam upoznala prigodom njezina pohoda Hrvatskoj (25. rujna 1959.). Tom prigodom pozvala me na razgovor, u kojem mi je rekla: „Kćerice moja, majka vas treba. Jeste li spremni poslušati svoju majku i otići u Rim, a zatim u misije?“ Bez oklijevanja sam odgovorila: „Da, majko, rado ću vas poslušati.“ Nakon nekoliko mjeseci, u kolovoza 1960. godine, bila sam premještena iz Blata u matičnu kuću Družbe u Rimu. Početkom 1961. godine, s još pet sestara Hrvatica, otputovala sam parobrodom u Buenos Aires, u Argentinu, a u svibnju iste godine sa s. M. Martom Gorupić stigla sam u misije u Čile. Bila je to za mene velika radost i ostvarenje onoga što sam u svojem srcu silno željela.

Naša blažena majka utemeljiteljica davala je veliku važnost misijskomu djelovanju Družbe u Crkvi i svijetu. Sestre su ubrzo razvile svoje apostolske,

odgojne i socijalne djelatnosti u župama, bolnicama, staračkim i dječjim domovima, u domovini, kao i izvan nje – u Subotici, Kragujevcu i Velesu.

Vođena misijskim žarom, na poziv hrvatskog misionara fra. Leonarda Ruskovića, godine 1936. časna majka poslala je prvih sedam sestara misionarki u Argentinu. Zatim su slijedile druge (oko 40 sestara bile su Hrvatice), koje su svojim neumornim radom, pouzdanjem u Božju provid-

nost i postojanom vjerom duhovno i materijalno zbrinule brojne siromahе u Južnoj Americi, osobito djecu i mlade. Redovnice misionarke s domaćim su zvanjima velikodušno radile na evangelizaciji i odgoju djece, mladih i obitelji u Argentini, Paragvaju, Čileu i Peruu. Majka utemeljiteljica osobno je boravila u tim zemljama dvanaest godina. Za to vrijeme otvorila je mnoge redovničke kuće.

Majčine pouke bile su protkane poticajima za izravno misijsko djelovanje među „siromašnima i potrebnima u svijetu“. Tako u pouci od 30. prosinca 1950. godine kaže: „Podite, kćeri moje, da radite u misijama, da vršite apostolat po svijetu, u filijale gdje vas sveta poslušnost postavi, i posvetite se i vršite misiju koju vam je naš Gospodin povjerio po vašim poglavarima; ostvarite je svom ljubavlju iz ljubavi prema Kristu za veću slavu Oca, za spasenje duša, za veći napredak djela ljubljene družbe.“ Te majčine riječi mi sestre misionarke nastojale smo primijeniti u našem svakidašnjem životu i radu.

? **Jubilarna je 100. godina postojanja Družbe kćeri milosrđa TSR-a sv. Franje. Vi pamтите 60 godina Družbe. Sa sigurnošću možemo reći da su kćeri milosrđa u domovini i misijama ostavile velik trag. Što biste vi posebno izdvojili?**

! Družba je u tih 100 godina ostavila neizbrisive tragove u Crkvi i u svijetu. Puno toga nije zapisano, ali se očituje u postupnu napretku mjesta i naraštaja ljudi s kojima su sestre radile i svojim životom svjedočile da nas Bog ljubi i da je milosrdan. To su ostvarivale odgojem i obrazovanjem djece i mladih, osobito siromašnih. Po učenicima radile su na izgradnji njihovih obitelji. U školama i dječjim domovima organizirale su razne socijalne djelatnosti i priskrblyivale sredstva za pomoć siromašnim obiteljima i pojedincima. Zatim su djelovale u župnom apostolatu, držeći vjeronak i pomažući župnicima u pastoralu i brizi za uređenje crkvenog prostora i organizaciju svečanosti. U svemu su djelovale u formiranju laika suradnika u Družbinom karizmu i misiji.

? **Prošlo je 59 godina otkako ste napustili Hrvatsku i otišli u Čile. Koliko se današnji Čile**

razlikuje od Čilea u koji ste stigli prvi put?

! Donekle su sačuvali svoje karakteristike – vjeru, narodne i vjerske običaje, gostoljubivost, otvorenost, prihvaćanje stranaca, vrijednote obiteljskog života i mnoge druge, no razlika je velika. Ali tako je svugdje, svijet se mijenja i tako mora biti.

? **Koliko Čileanci poznaju našu Hrvatsku?**

! Zahvaljujući sredstvima komunikacije, danas o Hrvatskoj znaju puno više nego prije. Kažu nam da smo radišan i discipliniran narod. Dive se našim nogometašima, što se osobito očitovalo za vrijeme svjetskoga nogometnog prvenstva, kad su svi navijali za našu reprezentaciju.

? **Kako izgleda vaš jedan obični radni dan?**

! Uza zajedničku i osobnu molitvu, pomažem u domaćinskim poslovima. Nešto vremena posvetim prevođenju dokumenta sa španjolskoga na hrvatski i obratno. Uključujem se i u sve ostalo što treba i što mogu napraviti.

? **Kako je s domaćim duhovnim zvanjima?**

! Duhovnih zvanja nikada dosta, uvijek ih je premalo, ali ih ima. Kada mladi vide svećenike i redovnice zaljubljenе u Boga i ljude, ispunjene srećom, i sami požeļe to postati.

? **Što biste poručili djevojkama i mladіćima koji razmišļaju o redovničkom pozivu?**

! Ako vas Gospodin zove, ne bojte se predati život u njegove ruke i poput apostola vjerno mu služiti u braći i sestrama. On će se pobrinuti da vaš život bude sretan. Ljubav i radost koju pružamo drugima vraćaju se u naše srce. Radost koju osjećamo u predanju Gospodinu neizreciva je. Naša draga domovina Hrvatska davala je mnogo svetih svećeničkih i redovničkih zvanja i misionara i zbog toga nastavimo moliti Gospodina da i nadalje zove i posve-

ćuje mlade u svojoj službi. Budite hrabri i s povjerenjem recite: „Evo me, Gospodine, zvao si me!“

Razgovarala Ines Sosa Meštrović

Molimo da svi koji trpe mogu pronaći svoj put u životu, dopuštajući da ih dotakne Isusovo Srce.

Piše o. Vatroslav Halambek, SJ

Prisjetimo li se samo s kojom je ljubavlju Bog stvarao svijet, sa svim predujetima da bi čovjeka pozvao u život i onda mu povjerio taj svijet da odgovorno njime upravlja, ne možemo ne primijetiti da prije stvaranja svijeta i čovjeka Bog izgara od želje da nam podari svoj život. Nije to prvi čovjek dobro prihvatio. Zakazao je, a posljedice toga zakazivanja svi mi nosimo. Bog ipak ne odstaje od svoje namjere, pa nam šalje Srce svoje – Sina svojega da nas vrati našem izvorištu. I pritom je Isus postupio jednako. Umrijevši za nas, kao Uskrsnuli djeluje u Crkvi, koju je povjerio apostolima i njihovim nasljednicima da upravo taj Božji život neprestano struji u čovječanstvu. Odgovornost je stoga svakog krštenika da sa zahvalnošću primi taj dar brige za ovaj svijet.

Znamo da su mnoge nevolje prouzročene upravo grijehom. Znamo da se mnogi zbog različitih razloga i okolnosti nalaze u različitim zonama trpljenja, bilo da je riječ o tjelesnim bolima, bilo da je riječ o neimaštini, bilo da je riječ o duševnim stanjima, koja znadu biti i teža od tjelesnih nevolja. No valja također spomenuti i osamljenost i napuštenost, što od svojih najbližih što od odgovornih u društvu. Da su sve te nevolje Bogu na srcu, nije potrebno ni spominjati. Ali kad je htio dati nam odgovornost za ovaj svijet, to prvotno znači i odgovornost jednih za druge. Za molitelje to, jednostavno, znači iznositi pred Boga vapajima srca i duše potrebe mnogih nevoljnika i izgubljenih, pogotovo onih koji iz bilo kojeg razloga izgubiše ispravno usmjerenje u svojem životu, ne bi li se našli na pravom putu u

pravi život.

Vrijedno je stoga posvijestiti i sebi i drugima temeljni Isusov poziv u mjesecu lipnju, posvećenu Srcu Isusovu: „Dođite k meni svi koji ste izmoredni i opterećeni i ja ću vas odmoriti. Uzmite jaram moj na sebe i učite se od mene, jer sam krotka i ponizna srca, i naći ćete spokoj dušama svojim. Uistinu, jaram je moj sladak i breme moje lako.“ (Mt 11, 28 – 30)

Iznositi Isusovu Srcu teškoće svojih bližnjih znači s njime dijeliti brigu za ovaj svijet i za nevoljнике u njemu. Time, premda smo i udaljeni jedni od drugih, ipak obistinjujemo Isusovu nazočnost među nama („gdje su dvojica ili trojica u moje ime, ja sam među njima“), a onda želimo da Isus svojim Srcem dotakne nevoljнике, čije nevolje i nas diraju.

Papa Franjo uputio poruku Papinskim misijskim djelima

Draga braćo i sestre! Ove godine odlučio sam nazočiti vašoj općoj skupštini u četvrtak 21. svibnja, na svetkovinu Uzašašća Gospodnjega. No skupština je otkazana zbog pandemije koja uključuje sve nas. Zato bih želio svima poslati ovu poruku, da vam priopćim stvari koje sam vam htio reći. (...)

Prije nego što je napustio svoje učenike, Isus je apostolima rekao da će im poslati Duha, Tješitelja. Na taj način Duhu je povjerio apostolsko djelo Crkve, tijekom cijele povijesti, sve do svojeg povratka. Otajstvo uzašašća, s izlivanjem Duha na Duhove, utiskuje i prenosi u poslanje (misiju) Crkve svoje najintimnije značenje: da je ono djelo Duha Svetoga, a ne posljedica naših promišljanja i nakana. To Crkvu čini plodonosnom i čuva ju od svake pretpostavljene samodostatnosti, od iskušenja da uzme za taoca Tijelo Kristovo. (...)

Spasenje je susret s Isusom, koji nas ljubi i oprašta, šaljući nam Duha, koji nas tješi i brani. Spasenje nije posljedica naših misionarskih inicijativa, pa čak ni naših govora o utjelovljenoj Riječi.

Naviještanje evanđelja nešto je sasvim drugo u odnosu na svaki politički, kulturni, psihološki ili vjerski prozelitizam“, istaknuo je papa Franjo razmišljajući o temeljima kršćanskog poslanja.

Posebno je istaknuo da je poslanje besplatno dar Duha, pa nije moguće pouzdati se u njegovo posebno uvježbavanje, niti ga se može povjeriti „crkvenim aparatima“, koji kao da su obuzeti pomamom promicanja samih sebe i svoje inicijative, i to možda u smislu publiciteta.

Spomenuvši apostolsku pobudnicu *Evangelii gaudium*, Papa je opisao obilježja poslanja. Prvo je privlačnost; Crkva raste u svijetu privlačeći, a ne prozelitizmom, i ako Isusa nasljedujemo sretni zbog toga što nas on pri-

vlači, drugi to primjećuju. I mogu se time zadiviti.

Drugo su obilježje zahvalnost i besplatnost, jer se misionarski zanos ne može nikako postići slijedom rasuđivanja ili kalkuliranja ili pak zato što postoji neka obveza u tom smislu, nego je on odraz zahvalnosti.

Treće je obilježje poniznost. Ako istina i vjera, ako sreća i spasenje nisu naše vlasništvo, cilj koji treba dosegnuti vlastitim zaslugama, Kristovo evanđelje može se navijestiti samo s poniznošću.

Četvrto je obilježje pojednostavljenje, umjesto kompliciranja. Još jedna značajka autentična misionarskog rada jest ona koja se odnosi na Isusovu strpljivost, po evanđeoskim izvještajima, koja je uvijek milosrdem pratila faze rasta ljudi. Mali korak, usred velikih ljudskih ograničenja, može učiniti Božje srce sretnijim od velikih koraka onih koji napreduju u životu bez velikih poteškoća. Misijsko srce prepoznaje stvarno stanje u kojem se stvarni ljudi nalaze, sa svojim granicama, grijesima, slabostima, i čini sebe „slabim sa slabima“ (1 Kor 9, 22).

Crkva nije carina, i tko god na bilo koji način sudjeluje u poslanju Crkve, pozvan je da ne nadodaje nepotrebne terete već ionako tešku životu ljudi, niti nameće zamršene i teške putove formacije da bi se uživalo ono što Gospodin daruje s lakoćom.

Papa je spomenuo još tri obilježja poslanja: blizinu životu „na djelu“, jer poslanje dolazi do ljudi ondje gdje oni jesu i takvi kakvi jesu – što se naziva *sensus fidei* Božjeg naroda, kao i osobitu brigu za malene i siromašne, što za Crkvu nije neki neobvezatni izbor.

Papa Franjo je u poruci koju je uputio podsjetio da su Papinska misijska djela nastala spontano, iz misionarskog zanosa izražena vjerom krštenih, te su uvijek bila vezana za

sensus fidei Božjeg naroda. Od samog početka išla su na dva kolosijeka – vjere i ljubavi. Rimska Crkva uvijek ih je cijenila, a njihov poziv nije nikada doživljavala kao neki alternativni put, vanjsku pripadnost u odnosu na redovite oblike života partikularnih crkava.

Misijska su djela postala mreža raširena na svim kontinentima; tu mnogostrukost, prema Papinim riječima, „valja čuvati od ideološkog izjednačavanja i kulturne jednostranosti.“

Među opasnostima koje prijete na putu Papinskih misijskih djela Papa je posebno istaknuo preokupaciju samima sobom, želju za zapovijedanjem, odnosno nadzorom, elitizam, odvajanje od naroda, rastresenost i funkcionalizam.

Papa Franjo stoga Papinskim misijskim djelima savjetuje da čuvaju ili ponovno otkriju svoje mjesto u krilu Božjeg naroda, uranjajući u stvarni život ljudi i uključujući se u crkvenu mrežu biskupija, župa, zajednica i skupina.

Osim toga od Papinskih misijskih djela traži da ostanu povezana u molitvi i skupljanjem sredstava za misije, tražeći također nove puteve. Sveti Otac je istaknuo da Papinska misijska djela jesu i trebaju biti sredstvo služenja poslanju u partikularnim crkvama.

Papa, između ostaloga, traži da se Papinska misijska djela ne pretvore u neku nevladinu organizaciju, potpuno usmjerenu na skupljanje sredstava. Prema Papinim riječima, ne trebaju tražiti velike donatore, nego traženje priloga za misije treba i dalje biti usmjerena ponajprije na svekoliko mnoštvo vjernika.

Sveti Otac svoju je poruku završio riječima sv. Ignacija Lojolskoga, koje potiču da sav posao obavljamo „kao da sve ovisi o nama, znajući da, zapravo, sve ovisi o Bogu“, prenio je *Vatican News*.

Veličanstveno Papinsko misijsko djelo svetog Djetinjstva

Predsjednica međunarodnog tajništva Papinskoga misijskog djela svetog Djetinjstva s. Roberta Tramarelli poslala je svim nacionalnim upravama Papinskih misijskih djela u svijetu dopis u kojem traži uključivanje djece, mladih i njihovih obitelji u molitvu za svoje vršnjake u misijama te prikupljanje i materijalne pomoći.

Prisjetimo se važnog događaja iz prošlosti, a to je poziv utemeljitelja Djela mons. Charlesa de Forbin-Jansona, biskupa Nancyja. U svibnju davne 1843. godine pozvao je djecu Pariza da svaki dan mole *Zdravo Marijo*, a mjesečno dadnu po jedan novčić. Akcija je bila vrlo uspješna i ubrzo se proširila po cijeloj Francuskoj, Eu-

ropi, Kanadi, Americi i cijelom svijetu. Otad je geslo Djela sv. Djetinjstva: „Djeca pomažu djeci“. Svojom iskrenom dječjom molitvom i priložima mali misionari pokrenuli su lavinu ljubavi, koju je sveti papa Ivan Pavao II. ovako opisao: „Iz malog sjemenja koje su djeca posijala izraslo je veličanstveno djelo. Na jugu našeg planeta čuje se plač djece koja su osuđena na glad i bolest i koja su povezana bijedom. Taj vapaj postaje sve glasniji i tiče se svih nas... Draga djeco Svetog Djetinjstva, vi ste prvi koji ste odgovorili na taj vapaj. Vi ste lanac solidarnosti preko pet kontinenata i dajete mogućnost bogatima da nešto daju siromašnima. Budite trajni nositelji uzajamna darivanja, koje neprestano pridonosi da bi se stvorila bolja budućnost za sve.“

U duhu Djela svetog Djetinjstva i riječi svetog pape Ivana Pavla II. molimo sve koji rade s djecom da iskoriste kapital koji je Bog usadio u njihova srca. Zbog toga dječjeg bogatstva srca i duše Isus nas trajno opominje „ako se ne obratite i ne postane-

te kao djeca, nećete ući u kraljevstvo nebesko“ (usp. Mt 18, 3). I danas djeca mogu moliti i prikupljati sredstva odričući se dijela svojeg džeparca i slatkiša. Pokazalo se kao veoma pozitivno iskustvo osnivanje misijskih sekcija ili zajednica u župi i školi. U školama i župama, gdje su osnovane, od velike su koristi župniku u svim pastoralnim aktivnostima i nositelji su određenih pastoralnih akcija. Činimo nepopravljivu pogrešku ako ne uključimo djecu u pastoral župe. Jer ako se na vrijeme ne osjete članovima župne zajednice i ako se već kao djeca ne senzibiliziraju na potrebe drugih, ne možemo od njih očekivati odgovorne članove župnih zajednica i zrele vjernike. Razvijajući misijsku svijest kod djece, jačamo vjeru cijele Crkve. Kad se djeca ispravno animiraju, postaju nezamjenjivi suradnici u svim pastoralnim događanjima. Neka nam i ova specifična situacija pandemije koronavirusa bude poticaj na angažiraniji rad s djecom, da bismo umanjili umiranje njihovih vršnjaka od gladi i pružili im sretniju budućnost. Koliko god je rad s djecom težak i zahtjevan, ključan je za budućnost Crkve.

Prepoznato čudo Pauline Jaricot: radost Papinskih misijskih djela

Ovo je trenutak velike radosti za Papinska misijska djela širom svijeta. Izuzetno smo sretni jer je Kongregacija za kauze svetih javno objavila priznanje čuda pripisanog zagovoru službenice Božje Pauline Jaricot, francuske laikinje, utemeljiteljice Papinskog misijskog djela za širenje

vjere, prvoga Papinskog misijskog djela. Ovo je vrlo važan korak: to znači da njezina predanost službenju misijama, molitvom i milosrdem, govori i da je ono još uvijek značajno za sveopću Crkvu“, izjavio je za Fides mons. Giampietro Dal Toso, predsjednik Papinskih misijskih djela i pomoćnik tajnika Kongregacije za evangelizaciju naroda, komentirajući proglašenje dekreta Kongregacije za kauze svetaca.

26. svibnja 2020. Sveti otac Franjo ovlastio je kardinala Angela Becciu, prefekta Kongregacije za kauze svetaca, da donese dekret o čudu pripisanom

zagovoru službenice Pauline Marie Jaricot, osnivačice Djela za širenje vjere i žive krunice, rođene 22. srpnja 1799. u Lyonu (Francuska), a umrle 9. siječnja 1862. u istome gradu.

Paulina Marie Jaricot, rođena u Lyonu, u razdoblju političkih i kulturnih preokreta, osnovala je 1822. godine Djelo za širenje vjere, s karakteristikom univerzalnosti. Imala je intuiciju da problem misijske suradnje nije u pomoći ovoj ili onoj misiji, već svima bez iznimke. Bila je u nastanku velikog pokreta misijske suradnje koji je trebao postupno uključivati cijelu Crkvu.

Strastvena u širenju Kraljevstva Božjega, bila je čvrsto uvjerena da misijsko djelo ne proizlazi iz njegove učinkovitosti ni iz ljudskih resursa, nego isključivo od Boga. Godine 1826. osnovala je pokret Žive krunice, skupine ljudi kojima je svaki mjesec, nakon mise, bilo povjereno da mole jednu desetinu krunice za misije. U njenom životu nisu nedostajali križevi, a posljednje godine svog života provela je u najvećem siromaštvu. Sveti Ivan XXIII. 25. veljače 1963. proglasio ju je časnom službenicom Božjom. (Agenzia Fides 27.05.2020.)

Pomozite školovati domaća zvanja u misijama

Papinsko misijsko Djelo svetog Petra apostola, koje je prisutno u većini zemalja svijeta, osnovano je prije 131 godinu, da bi kršćane cijelogsvijeta učinilo još osjetljivijima za odgoj domaćih zvanja u misijskim zemljama te da bi ih neprestano pozivalo na kvalitetniju materijalnu potporu i odgovornost u odgoju i u izobrazbi novih svećeničkih kandidata. Nastalo je kao plod neumorna misijskog rada Jeanne Bigard i njezine majke Stéphanie. Zahvaljujući dopisivanju s mnogim misionarima, postale su svjesne da se kršćanska zajednica u misijskim zemljama, kao samostalna mjesna Crkva, može ostvariti samo s domaćim biskupima i svećenicima. Oni su jedini koji mogu istaći bogatstvo domaće tradicije i na najučinkovitiji način navijestiti evanđelje istomu kulturnom okruženju. Zbog toga su 1. lipnja 1889. godine u Caenu, u Francuskoj, te dvije žene

pokrenule Djelo sv. Petra apostola. Na takav način pozornost cijele Crkve usmjerile su na nezamjenjivu ulogu domaćeg klera u misijskim zemljama i predložile kvalitetniju materijalnu potporu domaćemu kleru. I same su svoja dobra dale za sjemeništa i bogoslovije u misijskim zemljama, posvetivši se nakon toga molitvi i žrtvi. Jeanne je ustrajala u svojoj ideji sve do svoje smrti u Parizu 28. travnja 1934. godine. Pozivala je mnoge ljude da se priključe njezinoj skupini veleposlanika misija. Ta inicijativa, prožeta Duhom Svetim, širila se, uza snažnu potporu Svete Stolice, u mnogim europskim i američkim biskupijama. Njezino sjedište preneseno je u Rim 1920. godine, a 3. svibnja 1922. godine dobila je i službeni naziv „papinskog“ djela. Na taj način Sveta Stolica željela mu je dati najveću moguću učinkovitost, kao i sveopće značenje.

Na samom početku naglasak je bio na školovanju svećenika u misijskim zemljama i podizanju sjemeništa, no danas Djelo potpomaže i redovnički pomladak te redovničke odgojne ustanove. Riječi svetog pape Ivana Pavla II., prigodom stote obljetnice Djela svetog Petra apostola, 1989. godine, na najbolji način svjedoče o važnosti Djela: „Koliko su samo prekrasnih stranica povijesti na raznim kontinentima napisali članovi Papinskoga misijskog Djela svetog Petra! Koliki samo broj svećenika, redovnika i redovnica može zahvaliti Djelu za ostvarenje radosti svojeg zvanja!“

Možete li pomoći?

Papinsko misijsko djelo sv. Petra apostola pomaže mladim crkvama u misijskim zemljama u formaciji 25 000 budućih svećenika i 11 000 redovničkih sestara svake godine.

Ti svećenici i redovnice budućnost su Crkve – prenositi će dar vjere budućim naraštajima i pomagati u potrebama onima kojima su im povjereni te na taj način graditi Crkvu budućnosti

Mnogi mladići širom svijeta sanjaju o tome da jednog dana postanu svećenici, ali za neke će san ostati neispunjen jer biskupije nemaju dovoljno novca da podrže njihovo školovanje u sjemeništima i bogoslovijama.

Pomozite školovanje budućih svećenika i sestara u misijskim zemljama i imat ćete udio u evangelizaciji svijeta!

U Mostaru obilježen dan Djela svetog Petra apostola

Na Čistu srijedu, u sklopu duhovne obnove, svećenici hercegovačkih biskupija obilježili su dan Djela svetog Petra apostola. Sastavan dio duhovne obnove bila je sveta misa, za vrijeme koje su svećenici molili za duhovna zvanja u misijama i dali svoj prilog na istu nakanu.

Na čelu sa svojim biskupom Ratkom, svećenici su započeli korizmu duhovnom obnovom i obilježili dan Djela svetog Petra apostola prije pandemije koronavirusa. Međutim, zbog zabrane okupljanja,

što se odnosilo i na svete mise, svećenici Vrhbosanske nadbiskupije i Banjolučke biskupije nisu uspjeli obilježiti taj dan, koji inače obilježavaju na Veliku srijedu. Iz Misijske središnjice zamolili smo biskupe u Bosni i Hercegovini da dan Djela svetog Petra apostola obilježe najesen ili da ga vežu uz održavanje jesenskih korona, kad se svećenici okupljaju po dekanatima. Tada mogu posebno moliti za duhovna zvanja u misijskim zemljama i dati svoj prilog za njihovo školovanje. Vrhbosanska

nadbiskupija već je uvela praksu da svećenici koji ne budu na misi posvete uljadnu svoj prilog dekanu, a dekan ga prosljedi ekonomatu Nadbiskupije.

Do 2006. godine Bosna i Hercegovina bila je pod skrbi Kongregacije za evangelizaciju naroda i dobivala određenu potporu za svoje odgojne ustanove. Sad je vrijeme da i mi pomažemo školovanje duhovnih zvanja u mladim misijskim crkvama. O pomoći koju pruža Djelo svetog Petra apostola sveti papa Ivan Pavao II. je, prigodom pro-

slave stote obljetnice Djela, rekao: „Koliko su samo prekrasnih stranica povijesti na raznim kontinentima napisali članovi Papinskoga misijskog djela svetog Petra apostola! Koliki samo broj svećenika, redovnika i redovnica može zahvaliti Djelu za ostvarenje radosti svojeg poziva.“ U identitetu je svakoga duhovnog zvanja služenje, a ono pretpostavlja molitvu i pomoć u ostvarenju sna braće i sestara diljem svijeta. Neka koronavirus ne bude preka ostvarenju tog sna!

PMD BiH

Umro o. Benjamin Bartolić, najstariji hrvatski misionar

Otac Benjamin Bartolić rođen je u Karobji, u Hrvatskoj, 31. kolovoza 1923. godine, kao sin Ivana Bartolića i Antonije Dagostini. Gimnaziju završava u Piacenzi, u Italiji. U Družbu Isusovu ulazi 14. kolovoza 1942. u Lonigu (Italija), gdje dvije godine kasnije, polaže i prve zavjete. Nakon toga upućen je na studij filozofije u Galarte (Italija), od 1949. do 1952. Vrijeme formacijske etape magisterija provodi u Piacenzi, a teologiju studira u Messini (Italija) od 1953. do 1956. Za svećenika je zaređen 8. srpnja 1956. Dana 11. studenoga 1957. odlazi u Brazil i nastavlja sa svojom formacijom, prolazeći etapu treće probacije u mjestu Volta Redonda. Trajne zavjete polaže 15. kolovoza 1959. u gradu Belemu, čime postaje punopravnim članom Družbe Isusove.

Polje apostolata oca Benjamin-a bilo je veoma široko i plodno. U godinama koje je proveo u Messini radio je sa zapuštenom uličnom mladeži. Nakon dolaska u Brazil, djelovao je u Salvadoru (država Bahia). Godine 1959. otišao je u Belem, a od 1962. do 1964. bio je župnik u

gradu Sao Luisu (Maranhao). Nедуго zatim poslan je u misije u mjesto Anchieta, gdje vrši službu odgajatelja u sjemeništu. Njegovoj želji da radi s narodom, konačno je udovoljeno te je od 1971. do 1974. bio postavljen za župnika u mjestu Muana – Ilha do Marajo (Parana). Zatim se vraća u Cachoeiro de Itapemirim, gdje vrši službu vikara koadjutora i konzultora kuće. Od 1991. do 1996. ponovno boravi u državi Bahia, u mjestu Ferreira de Santana, gdje pomaže magistru novaka i vrši službe konzultora Družbine kuće i kapelana Župe Svih svetih. Nakon što je njegovo poslanje u završilo, vraća se u Salvador i u kući duhovnih susreta „Sveti Josip“ pomaže kao duhovnik, djelujući istovremeno kao pastoralni asistent u Župi Presvetog Srca Isusova sve do 2014. Godine 2015., uslijed pogoršanja zdravstvenog stanja, poslan je u Dom za starije svećenike „Sveti Alojzije Gonzaga“ u Fortaleza. Ondje se oporavljao i surađivao u Župi Krista Kralja. U toj je zajednici otac Benjamin Bartolić blago u Gospodinu i preminuo 2. prosinca 2019. godine.

Otac Domingos Mianulli s velikim

poštovanjem prisjetio se o. Benjaminom ovim riječima: „Moje poznanstvo i suživot s o. Benjaminom započelo je za vrijeme druge godine mojeg magisterija, na bogosloviji u Anchieta. Prvi dojmovi tog susreta ostat će utisnuti u moje biće do kraja života! Bio je čovjek izražene jednostavnosti, koji je s lakoćom komunicirao i ostvarivao međuljudske odnose, duboka duhovnog života te izuzetne dosljednosti.“ I o. Jose Pablo, s kojim je u domu za svećenike o. Benjamin proveo posljednje godine svojeg života, za pokojnika ima samo riječi hvale: „Dok je o. Benjamin bio na službi u kući duhovnih susreta ‘Sveti Josip’, prema svjedočenju časnog brata Almeide, znao bi čak i za najvećih kiša kilometrima hodati obilazeći i posjećujući udaljene filijale i zajednice, a bio je već star. Dijelio je djeci i obiteljima voće i povrće, koje je sam uzgajao. Čak su ga i ovisnici o drogama izuzetno poštovali. Bio je izrazito cijenjen i obljubljen zbog svojega neumornog zalaganja i savjeta koje je davao.“

Iz mjesečnika *brazilske pokrajine Družbe Isusove Em Companhia* (siječanj 2020.)

S portugalskoga preveo Luka Pranjčić

Preminuo misionar fra Ante Kutleša

U noći s petka 17. na subotu 18. travnja u Sveučilišnoj kliničkoj bolnici u Mostaru u 77. godini života, 58. godini redovništva i 52. godini svećeništva preminuo je fra Ante Kutleša, ispovjednik u Međugorju i bivši misionar u DR Kongu.

Fra Ante Kutleša rođen je 13. travnja 1944. u Župi Prisoje od roditelja Stjepana i Anice r. Kutleša. Kršten je 17. travnja 1944. u Prisoju. Osnovnu školu pohađa od 1950. do 1958. u Aržanu, a srednju školu od 1958. do 1962. u gimnaziji u Visokom. Filozofiju i teologiju pohađa od 1963. do 1966. u Visokom, od

1966. do 1967. u Sarajevu, a od 1967. do 1970. u Königsteinu (Njemačka). Nakon odsluženja vojnog roka u Makedoniji nastavio je studij na bogosloviji u Sarajevu i Königsteinu, gdje je zaređen 8. veljače 1969. Svećeničku službu započinje kao duhovni pomoćnik u Konjicu, gdje djeluje od 1. ožujka 1970. do rujna 1973., a nakon toga djeluje u Zürichu do rujna 1974., gdje se i priprema za misije učeći francuski. Nakon pripreme za misije pošao je, pred Božić 1974., u Bruxelles te 26. siječnja 1975. stigao u DR Kongo, gdje su se već nala-

zili fra Blago Brkić i fra Ante Ivanković.

Kao misionar djelovao je u Kayeyeu, Kamini, Mulebi i mjestu Kimungo. U svojem dugogodišnjem misijskom radu u DR Kongu djelovao je i s pokojnim fra Stojanom Zrnem, fra Filipom Sučićem i fra Perom Čuićem, koji je još uvijek misionar u Župi Prečistog Srca Marijina u Kamini. Zajedno sa subračom na prvom mu je mjestu bilo naviještanje evanđelja, pastoral i katehizacija. U postojećim misijskim župama i onima koje su osnivali izgradili su brojne crkve i župne kuće, a manje cr-

kve i kapele u udaljenim misijskim postajama. Radili su i na drugim područjima života, posebno na karitativnome, socijalnome i kulturnome, ali i u graditeljstvu za potrebe lokalnih zajednica. Podigli su brojne škole i ambulante, izgradili vodovode, kao i više od 20 mostova. U misijama je bio sve do lipnja 2017., kad se vraća u Hercegovačku franjevačku provinciju na službu ispovjednika i župnog vikara u Župi sv. Jakova apostola st. u Međugorju, koju obnaša sve do smrti.

Pokoj vječni, daruj mu Gospodine!

INDIJA
– o. Ante Gabrić

Borba s olujom

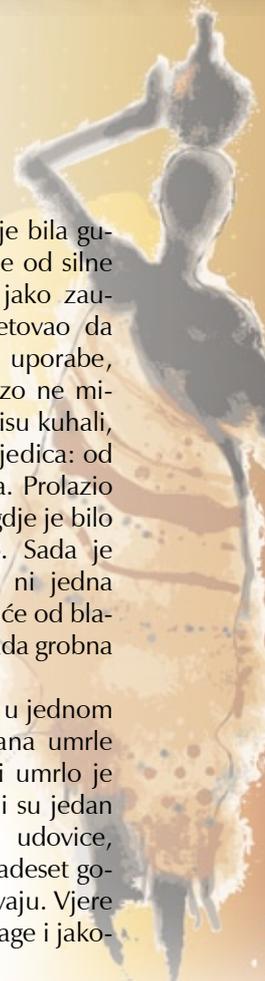
Ovih zadnjih mjeseci morao sam i niz Ganges i uz Ganges mnogo puta. To je ujedno i jedan od razloga moje duge šutnje. Bili su ovo teški dani. Proštenište Gospe Fatimske, nova industrijska škola u Bošontiju, popravci kapelica po selima – mnogo ih je bilo porušeno od strašne tropske oluje prošlog mjeseca – pohodi sela iz dana u dan, uz Ganges i niz Ganges, kroz vodu i blato, ispaljen od tropskog sunca, dosta puta i bolestan, tresući se od groznice...

U Ovih zadnjih mjeseci morao sam i niz Ganges i uz Ganges mnogo puta. To je ujedno i jedan od razloga moje duge šutnje. Bili su ovo teški dani. Proštenište Gospe Fatimske, nova industrijska škola u Bošontiju, popravci kapelica po selima – mnogo ih je bilo porušeno od strašne tropske oluje prošlog mjeseca – pohodi sela iz dana u dan, uz Ganges i niz Ganges, kroz vodu i blato, ispaljen od tropskog sunca, dosta puta i bolestan, tresući se od groznice...

Kolera je ove godine na sve strane vladala, jer nije bilo kiše šest mjeseci. Svi su se ribnjaci gotovo osušili, pa je velika nestašica pitke vode. Ljudi su morali ići miljama daleko da nose vodu. Pitka voda u našoj misiji bio je uvijek jedan od najvećih i najtežih problema. Koliko puta sam morao piti vodu kroz koju se

nije moglo ni vidjeti kako je bila gusta. No ove godine voda se od silne sparine i pokvarila, pa je jako zaudarala. Ljudima sam savjetovao da vodu uvijek kuhaju prije uporabe, no stara se navika tako brzo ne mijenja. Njihov djed i baka nisu kuhali, pa zašto bi oni kuhali? Posljedica: od kolere su nestala cijela sela. Prolazio sam pokraj jednog kanala gdje je bilo cvjetno muslimansko selo. Sada je samo groblje. Nije ostala ni jedna kuća. Ljudi su pomrli, a kuće od blata polako se ruše. Svuda vlada grobna tišina.

U Ranigoru oko Božića u jednom malom selu u nekoliko dana umrle su 32 osobe. U jednoj kući umrlo je 11 osoba. Četiri brata otišli su jedan za drugim. Četiri jadne udovice, dvije od njih mlađe od dvadeset godina, plaču i nariču. Očajavaju. Vjere nemaju da im ona daje snage i jako-

sti. Govorio sam im o Spasitelju, o njegovoj ljubavi i milosrđu, o predanosti u svetu volju Božju. Bilo mi je jako teško pri srcu toga dana. Dragi Isus bio im utjeha i snaga! Upoznale i one naskoro svjetlo prave vjere!

Nakon duge suše navalile su strašne tropske oluje. Najgora je bila baš pred svetkovinu svetog Ante u lipnju. Bio sam toga dana u selu Gosabi, gdje smo dovršavali prošteništa Gospe Fatimske. Već su se poslije podne tamni oblaci počeli skupljati. A mi smo još jedan dio krova morali pokriti. Nekakova kobna tišina spustila se nad cijelom pokrajinom: tišina pred oluju. Moj vjerni majstor Ivan i katehist Bidhu radili su kao strojevi... Prije noći valja svršiti, jer teško nama obori li se oluja na nedovršenu crkvicu. Nastradat će nam zidovi, građeni od blata. Ja sam prispio poslije podne iz Bošonti, u najvećoj sparini. No nije bilo vremena za odmor. Na krov, pa se prihvatiti posla!

Radimo i molimo se. „Spomeni se, predobrosvita Djevice...“ I Blažena Gospa, kao dobra majka, uslišala je našu molitvu. Mrak se već bio spustio kad smo pričvrstili zadnji dio krova. Bljesak oluje i grmljavina tresli su zemljom, navješćujući veliku nevolju. Sjeli smo u kapelicu da se odmorimo i izmolimo svetu krunicu. Ruke su nam drhtale. Bili smo umorni. Na večeru, dakako, nitko nije imao vremena misliti. No uza sve to Gospa se za nas pobrinula. Majka malog Šubola pripremila je lijepu večeru i sve nas pozvala. Cecilija, Šubolova majka, već je dulje vremena bolesna, ali na to je ona danas zaboravila. Bila je kasna noć, no ona nas je čekala.

Ona se obratila tek prije dvije godine. Kod nje se zbilja vidi što milost Božja može učiniti. Ima sedmero djece, a tiha je i radina. Osmijeh joj je u srcu i na usnama. Jednom riječju: to je prava kršćanska majka. Dvoje joj je djece, Šubol i Manik, ovdje u našoj školi, dok joj je starija kćerka, Abha – Doroteja, na višim naukama. Pripravljala se za sveto redovničko zvanje u urođeničkoj redovničkoj družbi svete Ane. Ona je jedna od šticićenica Župe svetog Petra i Pavla u So Omahi, Nebraska. Neumorni župnik fr. J. Juriček i njegovi vrijedni župljani, uzdržavaju nju i njezine drugarice na naukama zadnjih pet godina.

Po noći sam ustao i uputio se natrag u Bošonti, gdje me čekalo mnogo posla. Valjalo je prijeći rijeku. Do rijeke sam se još nekako „dokoturao“. Blato, kiša i vjetar, da sam se jedva držao na nogama. A uz umor došla je po noći i groznica.

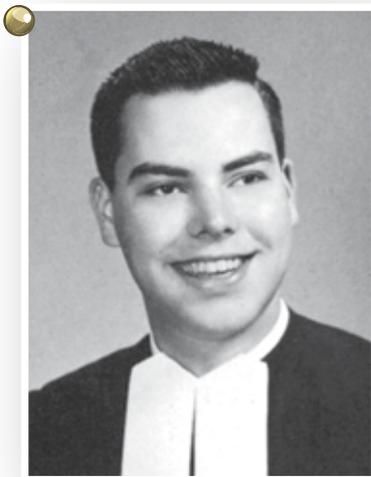
Na obali Gangesa našao sam dosta ljudi, no nitko se ne usuđuje preko. Valovi se valjaju kao gore. Jedna je velika lađa već potonula. Ali ja moram u Bošonti. Na koncu se neki stari lađar ojunaci. Rekoh ja njemu: „Hej, didek, tvoja brada već je posidila, pa da se ti bojiš ovih valova!“

Uputismo se uz osmijeh, da ojunavimo jedan drugoga. No, kad smo prispjeli na sredinu rijeke, lice nam se spustilo. I lice i srce! Barem za dva inča! Valovi su bili kao gorostasi. Kad bismo među njih upali, vidjeli smo samo mrko i oblačno nebo. Kako su lijepe ove rijeke kad su mirne. No kad od pjene pobijele, svakomu su strah i trepet. Veliki jedan val kao

da nas je htio prekriti. Ali se lađar ne da! Još koju minutu i mi smo bili u zatišju bošontske rijeke.

Zadnjih pet do šest milja išao sam pješke. Jeste li vi ikada hodali kroz ciklonsku oluju uz veliku rijeku? Ako niste, nemojte! Ne bih to nikome želio. Više puta je izgledalo kao da će trebati letjeti... Jedan korak naprijed, dva-tri natrag; sad nalijevo, sad nadesno. Sad hodaš, sad opet sjediš u blatu. Kušao sam dva-tri puta otvoriti kišobran, no vjetar ga je preokrenuo, pa me skoro s njime podigao – dokaz da još uvijek čuvam „vitku“ liniju! Bojao sam se već da će me preko Gangesa i oceana prenijeti – u Ameriku! No kako se vama nikome nisam najavio, brzo sam zatvorio polomljeni kišobran. I onako sam već bio mokar kao metkovski pijetao, pa se više nije imalo što smočiti. To je jedna od žrtvica naših misijskih putovanja. Prikazao sam je za vas, dragi prijatelji, osobito za sve one koji su tako velikodušno pridonijeli za prošteništa Prečistog Srca Marijina.

Da završim jednom malom viješću o prijatelju mi Gonešu. Sjećate li ga se još od onoga slavnog lova na tigrove u Ranigoru? Sretah ga pred nekoliko dana. Razumije se da je i ovaj put bio nasmiješen. Ispala su mu dva zuba. Veli da je pucao na tigra, a puška je tako jako opalila da mu je kundak izbio dva zuba. A tigar? Tražeći zube, tigra više nije našao. No pogodio ga je kao topom! A ja sam opet čuo od lovaca da je tigar bio – iza Goneša, pa da njih nije bilo, otišao bi on kući, s oproštenjem govoreći, poderanih hlača. Pa da nije Goneš junak!

Bl. James Alfred Miller (1944. – 1982.), mučenik iz Gvatemale

Nakon prvih redovničkih zavjeta 1969. godine poslan je u Bluefields, u Nikaragvu, gdje je poučavao u školama. Godine 1974. poslan je u grad Puerto Cabezas, gdje sudjeluje u izgradnji umjetničkoga i stručnoga školskog centra. Pod njegovim ravnateljstvom škola je narasla od početnih 300 na 800 učenika. Također je nadzirao izgradnju deset novih seoskih škola. U srpnju 1979. poglavari su mu naredili da napusti Nikaragvu zbog sandinističke revolucije koja je izbila. Bojali su se da će biti u opasnosti jer je radio za vrijeme vladavine predsjednika Somoze. Zbog toga se vraća u SAD i ponovo poučava u Saint Paulu, a od 1980. u državi Novi Meksiko. Bio je poznat po vještim rukama te je dobio nadimak „brat koji sve popravlja“.

Potom je ponovno poslan u misije, ovaj put u Gvatemalu, u siječnju 1981. Ondje je poučavao u srednjoj školi u Huehuetenangu i u isto vrijeme u Indijanskom središtu, gdje su mladi Maje iz ruralnih područja učili i gdje su se formirali u poljodjelstvu.

Tog popodneva 13. veljače 1982. tri maskirana muškarca pucala su u njega i ubila ga na mjestu dok je popravljao zid na školskoj zgradi. Ubijen je iz mržnje prema vjeri u 37. godini života. Njegovo je ubojstvo vidjelo nekoliko djece koja su se u tom trenutku zatekla uza školski prozor. Nitko nije optužen za njegovo ubojstvo. Nakon pogrebnih obreda u Gvatemali i Saint Paulu pokopan je na župnom groblju Polonia, u Wisconsinu.

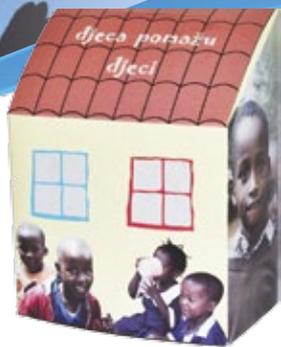
Prvi je Amerikanac iz družbe Braća kršćanskih škola koji je proglašen mučenikom. „Mučenik, izvrstan odgajatelj i evanđeoski branitelj siromašnih i potlačenih, koji je sebe učinio jednim od nas i za nas dao svoj život.“ Tim je riječima kardinal José Luis Lacunza Maestrojuán, koji je predstavljao papu Franju, ocrtao duhovni lik brata Jamesa Alfreda Millera, FSC tijekom mise proglašenja blaženim 7. prosinca 2019. u Huehuetenangu, u Gvatemali, na mjestu njegova mučeništva. „Katoličko obrazovanje pripada evangelizacijskom poslanju Crkve“, naglasio je kardinal Lacunza Maestrojuán tijekom homilije, ističući činjenicu da projekt i djelovanje blaženog brata Jamesa Millera „predstavljaju orijentir za zajednicu Braća kršćanskih škola i za sve kršćanske odgajatelje“.

Inače osnivač Braće kršćanskih škola jest sveti Ivan Krstitelj de La Salle (1651. – 1719.), podrijetlom iz Reimsa (Francuska), koji je posvetio svoj život obrazovanju siromašne djece, zbog čega ga je 1950. papa Pio XII. proglasio zaštitnikom katoličkih učitelja i odgajatelja.

Danas postoji i Zaklada brata Jamesa Millera, koja pridonosi nastavku njegova rada sa siromašnima i potlačenima, a sredstva se svake godine raspodjeljuju širom svijeta za projekte izravno usmjerene na siromašne te na one koji rade za društvenu pravdu.

Blaženi James rođen je 21. rujna 1944. u seljačkoj obitelji blizu Stevens Pointa, u Wisconsinu, u Sjedinjenim Američkim Državama. Bio je rođen prije termina, ali je unatoč lošim prognozama uspio preživjeti. Naposljetku je narastao u muškarca od 182 centimetra. Kao dječak redovito je odlazio u malu drvenu crkvu svetog Martina, koja se nalazila blizu obiteljske farme. Slobodno vrijeme provodio je u igri na otvorenome. Još kao dječak razvio je ljubav prema popravljanju uništenih stvari.

U rujnu 1959. ulazi u samostan Braće kršćanskih škola u državi Missouri. Njegovo redovničko ime bilo je brat Leon. Novicijat započinje u kolovozu 1962. i za to vrijeme radi kao učitelj u Srednjoj školi „Cretin“ u Saint Paulu, Minnesota, gdje je predavao španjolski, engleski i vjeronauk.

ZA MISIJE I MISIONARE:

Sofija Mišanović 300 KM * Vlač. Luka Brković 700 KM * Pizzeria "Don Andjelo" 20 KM * Vikica Gašpar-Radak 10 KM * B & M 100 KM * Dr. sc. vlč. Marinko Perković 100 EUR * Anto (Franjo) Jurić 30

KM * Hrvoje Lovrić 20 KM * Anka Borovac 910 kn * Ante Matković 50 kn * Božidar Škarec 200 kn * Branka Maslač 200 kn * Bruno Katić 37,42 kn * Danko Ivošević 300 kn * Darko Malvić 100 kn * Davor Cindrić 770 kn * Dragan Idžojić 100 kn * Dragica i Tomislav Ivošević 100 EUR * Dubravka Trgovac 50 kn + 50 kn * Dušanka Tadić 100 kn + 200 kn * Eleonora Pavlič-Skarec 200 kn * Goran Čeligić 700 kn * Gordana Jurković 700 kn * Gordana Radošević 50 kn + 50 kn * Hrvoje Cerovac 200 kn * Ivan Dabo 100 kn + 100 kn * Ivan Krpan 150 kn * Ivan Stričević 600 kn * Ivan Župan 50 kn * Ivana Josipović 100 kn + 100 kn * Ivana Knežić 500 kn * Ivanka Nikolić 1.000 kn * Ivica Bradara 150 kn + 150 kn * Ivica Petrinović 60 kn + 60 kn * Ivo Filipović 200 kn * Ivo Marušić 100 kn + 100 kn * Josip Udiljak 200 kn + 500 kn * Kata Lapić 50 kn + 80 kn * Kata Zubak 100 kn * Križanec promet d.o.o. 1.000 kn * Luka Nikić 50 EUR + 50 EUR * Ljiljana Benčak 200 kn * Ljubica, Zorica, Mario, Elvis, Martin 300 EUR * M.M. Stanković 80 EUR + 80 EUR * Marija i Božo Kostešić 100 kn * Marija Oršić 200 kn * Marija Šošarić 200 kn * Marijana Bencek 50 kn * Marinko Hudolin 200 kn + 200 kn * Mario Djaković 400 kn * Mario Srzentić 1.000 kn * Marko Kralj 14.000 kn * Midhad Huskić 50 kn + 50 kn * Mila Žilić 500 kn * Milan Grčić 200 kn * Milena Zaninović 50 kn + 50 kn * Mirjana i Vjeran Ivošević 15 EUR + 15 EUR * Miroslav Fadiga 100 kn + 100 kn * Mladenka Lovrović 100 kn * Monika Končić 120 kn * N. N. 149 kn * N. N. 286,5 kn * Niko Pilipović 200 kn * Nikola Barbir 400 kn * Nikola Tomkić 250 kn + 250 kn * Obitelj Majić 1.000 kn + 500 kn * Ordinacija opće medicine dr. Damir Dasović 1.200 kn * OŠ Matije Petra Katančića, Valpovo 100 kn * Robert Volarić 100 kn * Sandro Jakopčević 75 kn * Sanela Kučar 100 kn * Sanja Tolić 100 kn * Sestre Benediktinke, Rab 100 kn + 100 kn * Silva Zubak 200 kn * Slavica Arapović 100 kn + 200 kn * Stjepan Vuzem 100 kn * Tomislav Čubelić 250 kn + 250 kn * Tomislav Skroza 200 kn + 200 kn * Veronika Valičević 50 kn + 50 kn * Vesna Hečimović 100 kn * Vesna Pavetić 300 kn * Vinko Klarić 250 kn + 250 kn * Vladimir Zelenika 250 kn * Vlač. Ivan Janeš 2000 kn * Zdenka Podhraški-Relja 100 kn + 20 kn + 20 kn + 20 kn * Zdravko Butigan 200 kn * Zlatka Korosec 100 kn * Zoja Zubčić 200 kn * Željka Martinac 1.000 kn * Župa Komiza 200 kn * Župa Krapinske Toplice 50 kn + 150 kn * Župa Višnjevac 250 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBITIJE:

Sofija Mišanović 300 KM * Tomislav Landeka 150 KM * Alen Sambolec 105 kn * Melita Gregorović 200 kn + 200 kn * Nataša Simunović 500 kn * Gabriel Vlakanić 425 kn * Tomislav Skroza 200 kn + 200 kn + 200 kn * Nedjeljka Dručić 100 kn * Ivanka Nikolić 310 kn * Ivan Župan 50 kn * Kristijan Cvanciger 300 kn * N. N. 200 kn * Zoja Zubčić 50 kn + 50 kn * Zrinka Čale 200 kn + 300 kn * Župa Gornja Drenova 1.400 kn * N. N. 286,5 kn * Dubravko Dujmić 100 kn + 100 kn * Ivanka Fitz 200 kn * Dubravka Afrić 100 kn * Danica Rimac 300 kn * Dragutin Juraga 300 kn * Vera Čargonja 300 kn + 300 kn * Ljubica Lobor

120 kn + 120 kn + 200 kn * Milka Glasnović 250 kn * Kate Legeny 750 kn * Luko Radić 2.000 kn * Nedeljka Bakotić 500 kn * Marija Kero 200 kn * Ljubica Krišić 500 kn * Mirjana Škrnjug 150 kn * Željka Znidarčić 200 kn * Valentina Buc 200 EUR * Vladimir Zelenika 250 kn * Tomislav Kožul 400 kn * Rino Greblo 100 kn * Ante Ljevar 200 kn * Niko Pilipović 240 kn * Iva Marijanović 200 kn * Helena Katanec 100 kn * Blaško Kivić 200 kn * Roko Srdarović 30 kn * Jadranka Jug 500 kn * Marko Rimac 1.500 kn * Pero Petanjak 100 kn + 100 kn * Branko Dragojević 350 kn + 360 kn * Goran Čeligić 700 kn * Obitelj Majić 500 kn * Damir Šeremet 500 kn * Zlatko Glavaš 500 kn + 500 kn * Gordana Radošević 50 kn + 50 kn * Melita Ligorio 100 kn * N. N. 200 kn * Željka Vodopija 200 kn + 200 kn * Helena Cividini 500 kn * Sandro Jakopčević 75 kn + 100 kn * Antal Balog 20 kn * Sandra Španić 600 kn * Jadranka Bačić-Katinić 100 kn + 100 kn * N. N. 149 kn * Nada Alfired 100 kn + 100 kn * N. N. 200 kn * Josip Kordić 100 kn + 100 kn * Veronika Radić 200 kn + 200 kn * Dušanka Tadić 100 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU

U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJE:

Darinka Gatar 65 kn + 65 kn * Božica Praterner 50 kn + 50 kn * Marija Cerčić 500 kn + 500 kn * Marija Galić 50 kn + 50 kn * Marija Nikolić 50 kn + 50 kn * Sanja Nikčević 500 kn + 500 kn * Jasna Rajn 75 kn * Dinjo Rogulj 200 kn * Vesna Varga 271,85 kn * Špiro Naranča 1.000 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEČENIKA U MISIJAMA:

Ivana Čilić 20 KM * Obitelj Majić 800 kn * Venka Šunjerga 400 kn * Janko Krznarević 1.000 kn + 1.000 kn * N. N. 500 kn * N. N. 286,5 kn * Tomislav Bilić 150 kn + 150 kn * Stjepan Harča 211 kn + 219 kn + 369 kn + 211 kn * Marko Rimac 1.000 kn * Ankica Globlek 200 kn * N. N. 500 kn * Janja Spajić 750 CHF * N. N. 500 kn * N. N. 149 kn

ZA GLADNU I BOLESNU DJECU:

Irena Šimić 30 KM * Obitelj Radić 20 KM * Nada Rupčić 50 KM * Slavko Burić 500 KM * Ivan Nikolić 1.000 kn * Marija Begić 400 kn * Zoja Zubčić 200 kn * Josip Rajčić 40 kn * Josip Bešlić 500 EUR * Nedjeljka Dručić 100 kn * Goran Šipek 50 kn * Vesna Hečimović 100 kn * Blagoje Kordić 100 kn + 100 kn * Mirjana Deak 100 kn + 100 kn * Terezija Karamatić 120 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Vlač. Miroslav Agostini 50 EUR * Ivanka Doko 25 KM * Ana Pejović 52 KM * Anda Mihaljević 100 KM * Komping d.o.o., Vitez 50 KM * Dražen Buhanec 500 kn * Stjepan Vuzem 100 kn * Franjevački svjetovni red, Šibenik 740 kn * J. Zrno 30 kn + 30 kn * Ivan Župan 50 kn * Vesna Puhač 100 kn * Stevo Horvat 100 kn + 100 kn * Marija Jozić 200 kn * Danica Humek 20 kn + 20 kn * Anica Keškić 152,41 kn + 151,28 kn * N. N. 950 kn * Zrinka Dragić 200 kn + 200 kn * Ruža Turk 50 kn + 50 kn * Vesna Erdec 75 kn + 75 kn * Marijana Kovačić 100 kn * Nada Vuković 50 kn + 50 kn * Marko Pavičić 400 kn * Josip Trbara 500 kn + 500 kn * Josip Čović 70 kn + 70 kn * Luko Radić 1.000 kn * Ivanka Boras 200 kn * Ivanka Janjetić 25 kn * Vladimir Zelenika 250 kn * Manda Rašić-Kadić 780 kn * Niko Pilipović 200 kn * Ante Tranfić 500 kn * Marija Brozović 1.000 kn * Siniša Jurić 100 kn * Dario Maradin 100 kn + 100 kn * Tomislav Skroza 200 kn + 200 kn * Jasminka Jug 100 kn + 100 kn * Goran Čeligić 700 kn * Anda Mrvelj 100 kn + 100 kn * Đurđica Repinac 120 kn * Igor Končurat 100 kn + 100 kn * Anda Svoboda 50 kn + 50 kn * Danica Kristić 100 kn + 100 kn * Vesna Tustonić 100 kn + 100 kn * Mihael Popinjač 100 kn * Dario

Mavrić 100 kn + 100 kn * Danijel Kovačić 150 kn * Andrea Praterner 200 kn * Kristina Alar 100 kn * Robert Skejić 150 kn + 150 kn * vlč. Alojzije Asić 2.100 EUR * Snježana Mikec 100 kn

ZA BUNARE U MISIJSKIM ZEMLJAMA:

Marija Kušić 100 kn * Pero Petanjak 50 kn + 50 kn * Dragan Matijević 460 kn * Ljerka Išgum-Vorgić 50 kn * Ivan Kosić 70 kn + 71 kn * Marija Bobinac 100 kn + 100 kn * Sandro Jakopčević 75 kn * Bernarda Petrušić 100 kn + 100 kn * Zoja Zubčić 200 kn * Željko Mršić 300 kn * Katarina Dautović 300 kn * Darinka Baučić 135 kn * Ana Raos 100 kn * Zrinka Studen 100 kn + 50 kn * Mate Radoš 150 kn * Ivica Roketinec 500 kn * Anto Rimac 120 kn * Jadranka Baučić 125 kn

ZA AKCIJU PROTIV KORONE U MISIJAMA:

Nada Krešić 300 KM * Vlač. Miroslav Agostini 50 EUR * Ruža Marić 50 KM * Kata Jurić 50 KM * Daniela Radan 70 kn * Josipa Glibota 500 kn * Artur obrt 120 kn * Danica Ercegović 300 kn * Stjepan Šošarić 3.000 kn * Vlatka Ivek 700 kn * Josipa Burazer 300 kn * Filip Babić 200 kn * Darko Škulić 122 kn * Nikola Markušić 500 kn * Ines Joković Oreb 500 kn * Krešimir Škrnjug 150 kn * Snježana Marinić 100 kn * Josip Domazet 300 kn * Milica Šokić 400 kn * Vlaho Margaretić 100 kn * Mirjana Marinović 100 kn * Arsen Brničević 300 kn * Al - Konto j.d.o.o. 150 kn * Katarina Bošnjak 100 kn * Terezija Karamatić 120 kn * Svjetlana Perković 100 kn * Jakiša Veža 100 kn * Vera Pavlek 50 kn * Ljilja Jezidžić Kosić 100 kn * Marija Storelli 200 kn * Hrvoje Cerovac 200 kn * Ivana Mršić 300 kn * Natalia Furch 200 kn * Branka Mimica 240 kn * Ivan Pavlek 100 kn * Marija Franjić 20 kn * Nikola Ledić 70 kn * Marija Dević 100 kn * Marija Horvat 100 kn * Sestre Benediktinke, Trogir 10.000 kn * Boja Franjić 5.000 kn * Krešimir Aunedi 200 kn * Zdravko Svirčić 100 kn * Marijanka Globan 300 kn * Zdravko Mrnjec 200 CHF * Ivan Klapšić 370 kn * Zvonko Ivančan 200 kn * Kata Stojčević 120 kn * Marko Brekalo 100 kn * Marija Črbeš 100 kn * S. Đaković 100 kn * Kristina Štivojević 10 kn * Mihaela Čondić 100 kn * Tatjana Erdelja 500 kn * Marija Brozović 550 kn * Zdenko Topić 100 kn * Mrs Suzana Ljevak 50 EUR * Tomislav Futivić 250 kn * Margita Perica 300 kn * Ivan Lončar 200 kn * Mara Perić 70 kn * Ivica i Željka Bekavac 500 EUR * Kristijan Cvanciger 200 kn + 500 kn * Nada Zmaić 200 kn * Mirjana Medvidović 200 kn + 190 kn + 200 kn + 200 kn * Antonija Budanec 600 kn * Davor Ajduković 100 kn * Darko Skokić 1000 kn * Sandro Jakopčević 100 kn * Anica Bilen 400 kn * Marija Spaić 200 kn * Krešimir Tačković 82 kn + 200 kn * Sestre Karmelićanke; Marija Bistrica 200 kn * Ilija Bubalojević 50 kn * Ana Kubin Jodanović 50 kn + 100 kn * Jelena Curavić 200 kn * Vesna Bolšec 250 kn

ZA MISIJE I GLADNE U DR KONGU:

Anica Lovrić 20 KM * Anka Dužnović 50 kn * Blaško Kivić 200 kn * Božo Lončar 100 kn * D. Delić 120 kn + 120 kn * Dario Časar 150 kn * Jasna Dubovečak 30 kn * Kata Sabelja 100 kn + 100 kn * Lidija Petrač 70 kn + 70 kn * Marica Ivanović 100 kn * Marija Barić 20 kn * Marija Daniela Krnić 1.000 kn * Marija Vuković 100 kn + 100 kn * Marusja Jurista 50 EUR * Mato Josić 200 kn * Mirna Noethig 100 kn * Mladen Crneković 100 kn + 100 kn * Nikola Horvat 100 kn + 100 kn * Nikolina Sabolić 500 kn + 500 kn * Petar Ikić 400 kn * R. M. 100 kn * Rajna Vrević 30 kn * Specijalistička ginekološka ordinacija 100 kn + 100 kn * Srećko Botrić 150 kn + 150 kn * Stane Radulović 50 kn + 50 kn * Stipe Čizmić 50 kn + 50 kn * Tomislav Skroza 200 kn + 200 kn * Vesna Mohorovičić 40 kn + 40 kn

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJU:

Borislava Kamšigovska-Šarić 5 KM * Ivan Šarić 10 KM * Mara Jurić 70 KM * Ana Pavković 50 kn + 50 kn * Ana-Marija Kožić 50 kn * Anita Mikec 100 kn + 100 kn * Ante Karačić 15 kn + 15 kn * Anto Rimac 100 kn + 100 kn * Anja Zoričić 100 kn + 100 kn * Eva Damjanović 100 kn + 100 kn * Ivo Hrگا 50 kn + 50 kn * Josip Spajić 50 kn + 50 kn * Lucija Miloš 50 kn + 50 kn * Majda Uremović 100 kn + 100 kn * Marija Miloš 20 kn + 20 kn * Marija Renić 200 kn * Marija Zečić 50 kn + 50 kn * Marijana Vilić 50 kn * Marina Spajić Brekalo 50 kn + 50 kn * Martina Oravec 120 kn + 120 kn * Martina Pavelić Kačarić 30 kn + 30 kn * Melita Pandža 750 kn * Mira Bakula 50 EUR + 50 EUR * Mira Grmuša 114,19 kn * Mima Ivanić 10 kn * Pamela Banovac 50 kn + 50 kn * Silvija Ljubojević 100 kn + 100 kn * Snježana Antunović 100 kn * Snježana Mikec 100 kn * Tatjana Tolj 30 kn + 30 kn * Tihana Martinović 20 kn + 20 kn * Veronika Škegro 50 kn + 50 kn * vlč. Vjekoslav Pavlović 500 kn * Zrinka Kelava 50 kn + 50 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Kristina Jurković 200 kn + 200 kn * Iva Miličević 200 kn + 200 kn * Vikica Šalić 300 kn + 300 kn * Bernarda Picinić 930 USD * Marica Laštro 400 kn * Ljiljana Lukač 100 kn * M. Horvat 50 kn * Apriori d.o.o. 750 kn + 750 kn * Vanja Jurić 20 EUR + 20 EUR * Ana Mrgan 100 kn + 100 kn * Dubravka Pavišić 100 kn * Slavica Bilandžić 100 kn + 100 kn * Anica Josić 200 kn + 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Ivan Prskalo 20 KM * Luca Kovač 50 KM * Ivanka Vidović 100 KM * Ana Jakus 1.000 kn * Eli proizvodnja j.d.o.o. 400 kn * Igor Pivac 1.000 kn + 1.000 kn * Ivan Fitz 100 kn * Jelena Jakus Pamić 300 kn * Josipa Polić 200 kn * Karmelitanke BSI, Slavonski Brod 1.000 kn * Katarina Vajdoher 300 kn * Marija Barić 20 kn * Marija Bartošek 300 kn * R. M. 100 kn * Romano Tri-

palo 150 kn + 150 kn * Sestre Benediktinke, Trogir 5.000 kn * Srećko Botrić 150 kn + 150 kn * Stana Prskalo 150 kn + 150 kn * Vesna Lukić 100 kn * Vladimir Soldo 400 kn * Zoran Zorica 100 kn + 100 kn *

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIJI:

Dominik voće d.o.o. 5.000 kn * Marija Bartošek 300 kn * Valenti V. Lufčić 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Don Davor Berezovski 300 KM * Božo Lovrić 30 KM * Vlč. Miroslav Agostini 50 EUR * Nikolina Petrović 10 KM * N. N. svećenik Vrhbosanske nadbiskupije 500 KM * Zlata Domović 500 kn * Zlata Omahen 200 kn * Marko Rimac 1.000 kn * N. N. 1.000 kn * N. N. 1.000 kn * Maja Čaprić 100 kn * Kornelija Balaž 150 kn * Anka Dužnović 50 kn * Tadija Crnjak 3.000 kn

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Anto (Nike) Katava 100 KM * Školske sestre franjevke 25 KM * Maja Marija Prelec 50 kn + 50 kn * Štefica Paloška 200 kn + 200 kn * Ante Dražina 570 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Agneza Kovačić 300 kn + 300 kn + 3.750 kn + 1.000 kn * R. M. 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U NIGERIJU:

Maja Čaprić 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KENIJI:

Dalmacijavino BH d.o.o., Široki Brijeg 200 KM

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Verona Čurić 100 kn + 100 kn * Marusja Jurista 50 EUR * Ivan Bošnjak 100 kn + 100 kn * Zdenko Golubić 50 kn * Kornelija Balaž 150 kn

ZA MISIJE I GLADNE U GANI:

Marusja Jurista 50 EUR * Anka Dužnović 50 kn

ZA MISIJE I GLADNE U PERUU:

Ivanka Vidović 50 KM

ZA MISIJE I GLADNE U BOLIVIJU:

Mičo Burazer 200 KM

ZA MISIJE I GLADNE U RUSIJI:

N. N. 149 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA ISLANDU:

N. N. 149 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

N. N. 286,5 kn * Anita Topić 400 kn * Barbara Pahljina 500 kn * N. N. 149 kn

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Milan Komljenović 50 kn * Zoran Bogdanović 2.000 kn * Vesna Kujundžić 2.000 kn

ZA AKCIJU MIVA - MISIJSKA VOZILA:

N. N. svećenik, Sarajevo 2.000 kn * A. Harča 20 kn + 20 kn * Anka Dužnović 50 kn * Božo Prka 100 kn * Damir Požar 40 kn * Damira Mendušić 150 kn * Danijel Kovačić 100 kn * Darko Oprauš 100 kn * Ivan Hovanjec 50 kn * Ivan Kvrngjaš 200 kn * Ivica Zlomislić 30 kn + 30 kn * Jadranka Baučić 180 kn * Josip Bašić 200 kn + 200 kn * Kata Žovak 200 kn * Kate Mihočević 200 kn * Katica Hovanjec 50 kn * Luca Radman 20 kn + 20 kn * Ljubica Peša 50 kn * Marija Vrkić 200 kn * Marija Cikojević Klasić 100 kn + 100 kn * Marija Vajić 100 kn * Marijan Glavina 100 kn * Milka Tomašković 100 kn * Natko Blagojević 100 kn + 100 kn * Obitelj Majić 300 kn * Ružica Bajlović 100 kn * Ružica Slišković 10 kn * Vedran Višnjić 100 kn + 100 kn * Veronika Mat 100 kn * Pero Petanjak 50 kn

MISIJSKA KRIŽALJKA – lipanj 2020.

Radosna vijest	Otac	Apostol i pisac evanđelja	Odjek	Stručnjak za vino	Litij	Pribor za oranje drv. plugom	Ukras vatrom	Kisik		Glazbena nota	Vojnička oprema	Uska ulica	Svetkovina u lipnju
Blagdan u lipnju									Posjetitelj DS				
Glavna ulica							Ukras Politi vodom						
Na taj način					Moral U (lat.)					Organ vida Žen. ime			
Ljetopisi						Rubidij Mj. u Turskoj			Uzvik boli Bolest kože				
			Teolog								"Kršćanska sadašnjost" 23. slovo		
			Gram		Poslanik Lovež psa							Tona Pokazna zamjenica	
				Nagon za jelo Sumpor							Televizija Rimski 5		
			Veliki pisac i širitelj kršćanstva										

Rješenja iz prošlog broja: SRETAN USKRS, ČETVRTAK, CVJETNICA.

